

1. Normativ təhlilə aid olmayan fikir:

- İşsizliyin səviyyəsi azaldılmalıdır
- İnflyasiya zamanı Mərkəzi Bank pul təklifini azaltmalıdır
- ✓ Əmək haqqının minimum səviyyəsinin qaldırılması işsizlik səviyyəsini artırır
- İnflyasiyaya nəzarət edilməlidir
- Əmək haqqının minimum səviyyəsi qaldırılmalıdır

2. İqtisad elmində normativ təhlil əlaqədardır:

- İqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
- Dünyanın necə olduğunu təsvir etməyə çalışan fikirlərdir.
- İqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- ✓ Dünyanın necə olmalı olduğunu tövsiyə edən fikirlər;
- İqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə

3. Pozitiv yanaşmanı göstərən fikir:

- Əmək haqqının minimum səviyyəsi qaldırılmalıdır
- İnflyasiya zamanı Mərkəzi Bank pul təklifini azaltmalıdır
- ✓ Əmək haqqının minimum səviyyəsinin qaldırılması işsizlik səviyyəsini artırır
- İnflyasiyaya nəzarət edilməlidir
- İşsizliyin səviyyəsi azaldılmalıdır

4. İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- Dünyanın necə olmalı olduğunu tövsiyə edən fikirlərlə
- ✓ Dünyanın necə olduğunu təsvir etməyə çalışan fikirlərlə
- İqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- İqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə
- İqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə

5. İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- Sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu
- Bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini
- Dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- Cəmiyyətin iqtisadi inkişafının global meyillərini
- ✓ İnflyasiya, işsizlik və iqtisadi artım daxil olmaqla bütün iqtisadiyyatı əhatə edən fenomenlərin öyrənilməsi.

6. İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat öyrənir:

- Ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- ✓ Ailə təsərrüfatları və müəssisələr necə qərar qəbul edir və onlar müəyyən bazarlarda necə qarşılıqlı əlaqədə olurlar.
- Milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri
- Dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri
- Dünya birliyində iqtisadi münasibətləri

7. Q.Mənkəyunun “Ekonomiksin əsasları” dərslində iqtisadiyyat elminin əsas sahələri:

- Makroiqtisadiyyat və mezo-iqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat və meqoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat və mezo-iqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat və meqoiqtisadiyyat
- ✓ Mikroiqtisadiyyat və makroiqtisadiyyat

8. İstehsal imkanları həddi “Ekonomiksin”in prinsipi ilə əlaqəlidir:

- Bəzən dövlətlər bazar fəaliyyətinin nəticələrini yaxşılaşdırmaqla bilər.
- Adətən bazarlar iqtisadi fəaliyyətin təşkili üçün yaxşı üsuldur.
- Ticarət hər kəs üçün faydalı ola bilər.
- ✓ İnsanlar seçimlərlə üzləşir
- Cəmiyyət inflyasiya ilə işsizlik arasında qısa müddətli seçimlə üzləşir.

9. İstehsal imkanları əyrisinin sola doğru yerdəyişməsinin nəticəsi:

- Texnologiya inkişaf edərsə
- İstehsal amillərinin məhsuldarlığı artır
- Məşğulluq artır
- İşsizliyin səviyyəsi azalır.
- ✓ Real ÜDM azalır

10. İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- Digər məhsulun istehsalı artır
- ✓ Digər məhsulun istehsalı aşağı düşür
- Digər məhsulun istehsalı dayandırılır
- Gəlirlər artır
- Digər məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır

11. İstehsal imkanları əyrisinin iki məhsulun müxtəlif kombinasiyalarını göstərən hala uyğundur:

- Əmək resurslarının tam istifadə olunması
- ✓ Dəyişməz texnologiya və mövcud ehtiyatların tam istifadə edilməsi
- Maddi ehtiyatların tam istifadə olunması
- İstifadə olunan resursların azalması
- Təbii olunan ehtiyatların kəmiyyətinin artması

12. İstehsal imkanları əyrisinin altında qalan nöqtə....

- Resurslardan tam istifadə edildiyini göstərən nöqtə
- Tam məşğulluğun olduğu nöqtə
- Xərclərin minimuma endirildiyi nöqtə
- ✓ Resurslardan tam istifadə edilmədiyini göstərən nöqtə
- Resursların ölçüdə olmadığı nöqtə

13. İstehsal imkanları əyrisində iqtisadi ehtiyatların tam, səmərəli istifadə olunmasını göstərən nöqdə yerləşir:

- İstehsal imkanları əyrisindən yuxarıda
- ✓ İstehsal imkanları əyrisi üzərində
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- İstehsal imkanları əyrisi daxilində

14. İstehsal imkanları həddi modelinin məzmunu:

- Bazarlar vasitəsilə ailələr və müəssisələr arasında pulun necə hərəkət etdiyini göstərən vizual modeldir.
- ✓ Mövcud olan istehsal amilləri və istehsal texnologiyasını istifadə edərək iqtisadiyyatın əldə edə biləcəyi istehsal miqdarlarının kombinasiyasını göstərir.
- İqtisadi münasibətlərin formalaşmış adət-ənənələr əsasında necə idarə olunduğunu göstərir
- Dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin çox yüksək olduğu iqtisadiyyatdır
- Çoxlu müəssisə və ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmət bazarlarında qarşılıqlı münasibətlərinin dövlət tərəfindən necə idarə olunduğunu göstərir

15. Dövri-axın diaqramının çöl halqası....

- İstehsal amili və əmtəə axınlarını göstərir
- ✓ Pulun hərəkətini göstərir

- Gəlirin dəyişməsinə göstərir
- İqtisadi artımı göstərir
- Qiymət dəyişməsinə göstərir

16. Dövri-axın diaqramının iç halqası....

- Pulun hərəkətini göstərir
- ✓ İstehsal amili və əmtəə axınlarını göstərir
- Gəlirin dəyişməsinə göstərir
- İqtisadi artımı göstərir
- Qiymət dəyişməsinə göstərir

17. İstehsal amilləri bazarından ailələrə gedən axın adlanır:

- Xərclər
- ✓ Pul gəlirləri
- İstehlak xərcləri
- Resurslar
- Satışdan gəlirlər

18. Əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın adlanır:

- Xərclər
- ✓ Satışdan gəlirlər
- Pul gəlirləri
- Resurslar
- İstehlak xərcləri

19. Firmalardan istehsal amilləri bazarına gedən axın adlanır:

- Satışdan gəlirlər
- ✓ Xərclər
- Pul gəlirləri
- Resurslar
- İstehlak xərcləri

20. Ailələrdən əmtəə və xidmətlər bazarına axın adlanır:

- Xərclər
- ✓ İstehlak xərcləri
- Resurslar
- Satışdan gəlirlər
- Pul gəlirləri

21. Firmaların dövri-axın diaqramındakı rolu:

- İstehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- ✓ Bazarı əmtəə və xidmətlərlə təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- Əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər
- İqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- İstehlak xərclərini həyata keçirirlər

22. Ailənin dövri-axın diaqramındakı rolu:

- Əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- ✓ İstehsal amillərini satanlar, əmtəə və xidmətlərin alanlar
- Əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər
- İqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- İstehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər

23.

Əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərindən istifadə etməklə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat subyekti:

24.

Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən və istehsal amillərinin mülkiyyətçisi olan iqtisadi subyekt:

25.

İstehsal amillərinin məzmunu:

26.

Əmtəə və xidmətlər bazarında:

27.

İstehsal amilləri bazarında:

28.

Dövri-axın diaqramına daxil olan bazarlar:

29.

Bazarlar vasitəsilə ailələr və müəssisələr arasında pulun necə hərəkət etdiyini göstərən vizual model, adlanır...

30.

Dövri-axın diaqramının məzmunu:

- Çoxlu müəssisə və ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmət bazarlarında qarşılıqlı münasibətlərinin dövlət tərəfindən necə idarə olunduğunu göstərir
- ✓ Bazarlar vasitəsilə ailələr və müəssisələr arasında pulun necə hərəkət etdiyini göstərən vizual modeldir.
- Dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin çox yüksək olduğu iqtisadiyyatdır
- Tələblə qiymət arasındakı əlaqəni göstərir
- İqtisadi münasibətlərin formalaşmış adət-ənənələr əsasında necə idarə olunduğunu göstərir

31. Q.Məkyunun “Ekonomiksin əsasları” dərsliyində geniş təhlil olunan modellər...

- Laffer və Lorens modelləri
- ✓ Dövri-axın diaqramı və istehsal imkanları həddi
- Sadə və geniş təkrar istehsal modelləri
- Koas və Piqo modelləri
- Marşal və Valras modelləri

32. İqtisadçılar dünyanı öyrənmək üçün müxtəlif modellərdən istifadə edirlər.İqtisadi model ...

- İqtisadi münasibətlər sistemindəki əlaqələri araşdırmaqdır
- ✓ İqtisadi reallığın sadələşdirilmiş, formal şəkildə, konkret riyazi göstəricilər, qrafiklər , diaqramlar, tənliklər və s. şəkildə şərh edilməsi və araşdırılmasıdır.
- İqtisadi sistemin müxtəlif əlamətlərinin məcmusudur.
- Ev təsərrüfatlarının fəaliyyətinin araşdırılmasıdır
- Məhsuldar qüvvələrin necə inkişaf etdiyini müəyyənləşdirməkdir

33. Elmin mahiyyəti onun elmi metodudur. Bu metod....

- İqtisadi münasibətlər sistemindəki əlaqələri araşdırmaqdan ibarətdir
- ✓ Dünyanın necə işləməsi haqqında nəzəriyyələrin qərəzsiz şəkildə irəli sürülməsi və sübut edilməsindən ibarətdir.
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Məhsuldar qüvvələrin necə inkişaf etdiyini müəyyənləşdirməkdən ibarətdir

34. İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir:

- İqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- İqtisadçı alimlərin dünyagörüşü
- Müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi
- İqtisadiyyatın strukturu
- ✓ İqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və metodları

35. Biznes tsiklinin məzmunu:

- İqtisadi fəaliyyətdə, məsələn, inflyasiya və işsizlik arasında, baş verən tsiklik dəyişikliklər
- ✓ İqtisadi fəaliyyətdə, məsələn, məşğulluq və istehsalda, baş verən tsiklik dəyişikliklər
- İqtisadi fəaliyyətdə, məsələn, tələb və təklif arasında, baş verən tsiklik dəyişikliklər
- İqtisadi fəaliyyətdə, məsələn, fayda ilə məsrəflər arasında, baş verən tsiklik dəyişikliklər
- İqtisadi fəaliyyətdə, məsələn, vergi ilə gəlirlər arasında, baş verən tsiklik dəyişikliklər

36. Filips nəzəriyyəsinə görə qısa müddətdə inflyasiya ilə işsizlik arasında...

- Düz mütənasib asılılıq vardır
- ✓ Tərs mütənasib asılılıq vardır
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Heç bir asılılıq yoxdur

37. Qısa müddətdə inflyasiya ilə işsizlik arasındakı seçimi göstərən əyri:

- Smit əyrisi
- ✓ Filips əyrisi

- Laffer əyrisi
- Lorens əyrisi
- Rikardo əyrisi

38. Əmtəə və xidmətlərin qiymətinin qalxmasının səbəbi:

- Əhalinin gəlirlərinin sürətlə artması
- ✓ Dövlətin həddən artıq pul çap etməsi
- Əhalinin gəlirlərinin azalması
- Firmaların mənfəətinin azalması
- Firmaların mənfəətinin sürətlə artması

39. İnflyasiyanın məzmunu:

- İqtisadiyyatda qiymətlərin ümumi səviyyəsindəki azalma.
- Vahid zamanda məhsula çəkilən məsrəfin miqdarının artması
- ✓ İqtisadiyyatda qiymətlərin ümumi səviyyəsindəki artım
- Vahid məhsula çəkilən ictimai-zəruri əməyin miqdarının artması
- Vahid vaxtda istehsal edilən əmtəə və xidmətlərin miqdarının artması

40. Məhsuldarlığın artmasının nəticəsi:

- Ümumi məhsul azalır, bir məhsula düşən xərc artır
- ✓ Ümumi məhsul artır, bir məhsula düşən xərc azalır
- Ümumi məhsul azalır, bir məhsula düşən xərc dəyişmir
- Ümumi məhsul artır, bir məhsula düşən xərc dəyişmir
- Ümumi məhsul artır, bir məhsula düşən xərc də artır

41. Məhsuldarlığın məzmunu:

- ✓ Bir işçinin vaxtının hər saatında istehsal edilən əmtəə və xidmətlərin miqdarıdır
- Vahid zamanda məhsula çəkilən məsrəfin miqdarıdır
- Vahid məhsula çəkilən ictimai-zəruri əməyin miqdarıdır
- Pul kütləsinin artmasıdır
- İqtisadiyyatda qiymətlərin ümumi səviyyəsindəki artımdır.

42. Məhsuldarlıq səviyyəsi müəyyən edir:

- Müxtəlif ölkələrdəki əhali artımının sürətini
- ✓ Müxtəlif ölkələrdə həyat səviyyəsində olan fərqliliyi
- Müxtəlif ölkələrin malik olduğu təbii sərvətlərdəki fərqi
- Bunlardan heç birini müəyyən etmir
- Müxtəlif ölkələrdə təhsil səviyyəsindəki fərqi

43. Ölkədəki həyat səviyyəsi (həyat standartı)

- Həmin ölkənin əhalisinin sayından asılıdır
- ✓ Həmin ölkənin əmtəə və xidmətləri istehsal etmək qabiliyyətindən asılıdır.
- İdxalın səviyyəsindən asılıdır
- İxracın səviyyəsindən asılıdır
- Həmin ölkənin malik olduğu təbii resursların səviyyəsindən asılıdır

44. Bazar gücünün məzmunu:

- Qiymətin tələbin səviyyəsinə təsiri
- ✓ Tək bir şəxsin və ya müəssisənin bazar qiymətlərinə hədsiz təsir edə bilməsi imkanındır.
- Bir şəxsin və ya müəssisənin əməllərinin başqalarının maddi rifahına təsiri.
- Kənar müdaxilə olmadığı halda sərvətlərin səmərəli bölünməsinə nail olunmasıdır.
- Qiymətin təklifin səviyyəsinə təsiri

45. Yan təsirin məzmunu:
- Qiymətin tələbin səviyyəsinə təsiri
 - ✓ Bir şəxsin və ya müəssisənin əməllərinin başqalarının maddi rifahına təsiri.
 - Tək bir şəxsin və ya müəssisənin bazar qiymətlərinə hədsiz təsir edə bilməsi imkanındır.
 - Kənar müdaxilə olmadığı halda sərvətlərin səmərəli bölünməsinə nail olunmasıdır.
 - Qiymətin təklifin səviyyəsinə təsiri
46. Bazarın iflası müəyyən olunur:
- Tələb və təklif ilə
 - ✓ Yan təsir və bazar gücü ilə
 - Fayda və məsrəf ilə
 - Bazar gücü və fayda ilə.
 - Qiymət və rəqabət ilə
47. Bazar iqtisadiyyatının “görünməz əl” lə idarə olunması ideyasının müəllifi:
- D. Rikardo
 - ✓ A.Smit
 - A.Marşal
 - Q.Mənkü
 - K.Marks
48. A.Smitin nəzəriyyəsinə görə, bazar iqtisadiyyatı idarə olunur....
- “Görünən əl” vasitəsilə
 - ✓ “Görünməz əl” vasitəsilə
 - Ailə təsərrüfatları tərəfindən
 - Firmalar tərəfindən
 - Dövlət tərəfindən
49. Bazar iqtisadiyyatı sisteminin məzmunu:
- Çoxlu müəssisə və ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmət bazarlarında qarşılıqlı münasibətlərinin dövlət tərəfindən idarə olunduğu iqtisadiyyatdır.
 - ✓ Çoxlu müəssisə və ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmət bazarlarında qarşılıqlı münasibətdə olarkən, verdikləri müstəqil qərarları vasitəsilə sərvətləri bölüşdürən iqtisadiyyatdır.
 - Dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin çox yüksək olduğu iqtisadiyyatdır
 - İqtisadi münasibətlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada idarə olunduğu iqtisadiyyatdır.
 - İqtisadi münasibətlərin formalaşmış adət-ənənələr əsasında idarə olunduğu iqtisadiyyatdır
50. Marjinal dəyişmələr necə müəyyən olunur:
- Fəaliyyət planındakı böyük düzəlişlər kimi
 - ✓ Fəaliyyət planındakı kiçik düzəlişlər kimi
 - Fəaliyyət planındakı dəyişikliklərin ədədi silsilə əsasında edilməsi kimi
 - Fəaliyyət planındakı dəyişikliklərin həndəsi silsilə əsasında edilməsi kimi
 - Fəaliyyət planının dəyişməz saxlanması kimi
51. Marjinal faydanı düşünən insanlar....
- Kamil insanlar
 - ✓ Rəşional insanlar
 - Düşüncəsiz insanlar
 - Savadsız insanlar
 - Uzaqgörən insanlar
52. Rəşional insanlar qərar qəbul edərkən....

- İnsanlar marjinal məsrəfləri düşünürlər
- ✓ Marjinal faydanı düşünürlər.
- Çəkdikləri məsrəfləri düşünürlər
- Faydanı və məsrəfləri düşünürlər
- Nail ola biləcəkləri faydanı düşünürlər

53. Bir əşyanın alternativ dəyəri

- Ona sərf olunmuş əməyin miqdarı ilə ölçülür
- ✓ Onu əldə etmək üçün imtina olunanlarla ölçülür.
- Pulun miqdarı ilə ölçülür
- Ona sərf olunmuş maddi resursların miqdarı ilə ölçülür.
- Ona sərf olunmuş iş vaxtı ilə ölçülür

54. Bazar iqtisadiyyatında ədalətliyin məzmunu:

- Cəmiyyətin malik olduğu qıt sərvətlərdən maksimum dərəcədə faydalanmaq xüsusiyyəti
- ✓ İqtisadi rifahın cəmiyyət üzvləri arasında adil (bərabər) surətdə bölüşdürülməsi xüsusiyyəti
- Əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsidir
- Nəticənin xərclərə olan nisbətinin azalmasıdır.
- Cəmiyyətin insanların malik olmaq istədiyi bütün əmtəə və xidmətləri istehsal edə bilməməsidir

55. İstehsalın səmərəliliyinin məzmunu:

- İqtisadi rifahın cəmiyyət üzvləri arasında bərabər surətdə bölüşdürülməsi xüsusiyyətidir.
- ✓ Cəmiyyətin malik olduğu qıt sərvətlərdən maksimum dərəcədə faydalanmaq xüsusiyyətidir.
- Əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsidir
- Nəticənin xərclərə olan nisbətinin azalmasıdır.
- Cəmiyyətin insanların malik olmaq istədiyi bütün əmtəə və xidmətləri istehsal edə bilməməsidir

56. “Ekonomiks”in iqtisadiyyatın bütövlükdə necə işləməsinə xarakterizə edən prinsiplərinə aiddir:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Dövlət həddən artıq pul çap etdikdə qiymətlər qalxır.
- Cəmiyyət inflyasiya ilə işsizlik arasında qısa müddətli seçimlə üzləşir.
- Ölkədəki həyat səviyyəsi həmin ölkənin istehsalından - yəni əmtəə və xidmətləri istehsal etmək qabiliyyətindən asılıdır.

57. “Ekonomiks”in insanlar arasındakı münasibətləri ifadə edən prinsiplərinə aiddir:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Adətən bazarlar iqtisadi fəaliyyətin təşkili üçün yaxşı üsuldur.
- Bəzən dövlətlər bazar fəaliyyətinin nəticələrini yaxşılaşdırmağa bilər.
- Ticarət hər kəs üçün faydalı ola bilər.

58. “Ekonomiks”in insanların qərarları qəbul etməsilə əlaqədar olan prinsiplərinə aiddir:

- Ticarət hər kəs üçün faydalı ola bilər.
- ✓ Rəşional insanlar marjinal faydanı düşünürlər.
- Cəmiyyət inflyasiya ilə işsizlik arasında qısa müddətli seçimlə üzləşir.
- Bəzən dövlətlər bazar fəaliyyətinin nəticələrini yaxşılaşdırmağa bilər.
- Adətən bazarlar iqtisadi fəaliyyətin təşkili üçün yaxşı üsuldur.

59. Q.Mənkəyunun fikrinə görə, iqtisadiyyat dedikdə....

- Xalq təsərrüfatının müxtəlif sahələrinin məcmusu nəzərdə tutulur
- ✓ Öz həyatlarını yaşayarkən qarşılıqlı əlaqələr quran bir qrup insan nəzərdə tutulur.
- Maddi nemətlər yaradan sahələrin məcmusu nəzərdə tutulur
- Maddi və qeyri-maddi nemətləri yaradan sahələrin məcmusu nəzərdə tutulur

- İqtisadi münasibətlərin məcmusu nəzərdə tutulur

60. Cəmiyyətin malik olduğu sərvətlərin məhdud olma xüsusiyyəti - adlanır:

- Səmərəlilik
- ✓ Qıtlıq (məhdudluq)
- Ədalətlik
- Faydalılıq
- Sonsuzluq

61. Aşağıdakı təriflərdən hansı “Ekonomiks” elmini ifadə edir?

- İqtisadi münasibətlər sistemini öyrənən elm sahəsidir
- ✓ Cəmiyyətin öz qıt sərvətlərini necə idarə etdiyini öyrənən elm sahəsidir
- Milli sərvətin istehsalını və mübadiləsini öyrənən elmdir
- Maddi nemətlərin təkrar istehsal prosesini öyrənən elmdir
- İstehlakçının əmtəə və xidmətlərin istehlakından aldığı faydanı öyrənən elmdir

62. Cəmiyyətin öz qıt sərvətlərini necə idarə etdiyini öyrənən elm sahəsi –adlanır:

- Siyasi iqtisad
- ✓ Ekonomiks
- Ekonometrika
- İqtisadi siyasət
- İqtisadi nəzəriyyə

63. Q.Mənkəyunun fikrinə görə “Ekonomiks”

- Mülkiyyət münasibətlərini öyrənən elm sahəsidir
- Xidmət sferasını öyrənən elm sahəsidir
- İqtisadi münasibətləri öyrənən elm sahəsidir
- Milli sərvətlərin yaranması və bölgüsünü öyrənən elm sahəsidir
- ✓ Cəmiyyətin öz qıt sərvətlərini necə idarə etdiyini öyrənən elm sahəsidir.

64. “Ekonomiks” sözünün mənası:

- Maddi və qeyri-maddi nemətlər istehsalını idarə edən
- Xidmətlər istehsalını idarə edən
- Maddi nemətlər istehsalını idarə edən
- Qeyri-maddi nemətlər istehsalını idarə edən
- ✓ Ailə təsərrüfatını idarə edən

65. İqtisadçılar nisbi üstünlük prinsipini əsas götürərək ölkələr arasında ticarətin hansı növünü təbliğ edirlər?

- Yerli ticarəti
- Xarici ticarəti
- Qapalı ticarəti
- ✓ Azad ticarəti
- Həm azad ticarəti həm də qapalı ticarəti

66. Ticarət hamı üçün faydalıdır, belə ki, ticarətin sayəsində insanlar hansı üstünlüyə malik olduqları sahəsində ixtisaslaşmalıdırlar?

- İxrac olunan məhsullar üzərində yaranan üstünlüyə əsasən
- Doğru cavab yoxdur.
- Mütləq üstünlüyə
- İdxal olunan məhsullar üzərində yaranan üstünlüyə əsasən
- ✓ Nisbi üstünlüyə

67. İqtisadçılar tərəfindən ölkələr arasında azad ticarətin təbliğ edilməsinin əsası:

- Mütləq üstünlük
- İqtisadçılar azad ticarəti təbliğ etmirlər
- Tələbatların sonsuzluğu
- ✓ Nisbi üstünlük
- Resursların məhdud olması

68. Ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin xarakteri dünya dövlətlərinin xarici ticarət siyasətini müəyyən edir. Ticarət siyasətinin formaları:

- Ədalətlik və səmərəlilik
- Məsrəf və fayda
- Mütləq və nisbi üstünlük
- İxrac və idxal
- ✓ Azad ticarət və himayəçilik (proteksionizm)

69. İxracın məzmunu:

- Satış üçün bazara çıxarılan məhsullar
- Aşağı gəlirə malik olan istehlakçılar üçün olan məhsullar
- ✓ Ölkə daxilində istehsal edilib xarici bazarlarda satılan məhsullardır.
- Yüksək gəlirə malik olan istehlakçılar üçün olan məhsullar
- Xaricdə istehsal edilib yerli bazarda satılan məhsullardır.

70. İdxalın məzmunu:

- Ölkə daxilində istehsal edilib xarici bazarlarda satılan məhsullardır.
- ✓ Xaricdə istehsal edilib yerli bazarda satılan məhsullardır.
- Aşağı gəlirə malik olan istehlakçılar üçün olan məhsullar
- Satış üçün bazara çıxarılan məhsullar
- Yüksək gəlirə malik olan istehlakçılar üçün olan məhsullar

71. Xarici ticarət ibarətdir:

- İstehsal və istehlakdan
- ✓ İdxal və ixracdan
- Tələb və təklifdən
- Qiymət və rəqabətdən
- Fayda və məsrəfdən

72. Ticarətdən əldə edilən faydanın mənbəyi:

- Mütləq üstünlük
- ✓ Nisbi üstünlük
- Təbii resursların çox olması
- Əhalinin çox olması
- İstehsal imkanlarının geniş olması

73. Mütləq üstünlüyə malik olan istehsalçı:

- Daha az alternativ dəyərə malik olan istehsalçı
- ✓ Daha yüksək məhsuldarlığa malik olan istehsalçı
- Daha aşağı məhsuldarlığa malik olan istehsalçı
- Stabil məhsuldarlığa malik olan istehsalçı
- Daha çox alternativ dəyərə malik olan istehsalçı

74. Nisbi üstünlüyə malik olan istehsalçı:

- Daha çox alternativ dəyərə malik olan istehsalçı
- ✓ Daha az alternativ dəyərə malik olan istehsalçı
- Daha aşağı məhsuldarlığa malik olan istehsalçı
- Stabil məhsuldarlığa malik olan istehsalçı

- Daha yüksək məhsuldarlığa malik olan istehsalçı

75. Mütləq üstünlük prinsipini əsaslandıran iqtisadçı:

- D.Rikardo
- ✓ A.Smit
- A.Marşall
- C.Keyns
- A. Fillips

76. Nisbi üstünlük prinsipini əsaslandıran iqtisadçı:

- A.Smit
- ✓ D.Rikardo
- A.Marşall
- C.Keyns
- A. Fillips

77. Nisbi üstünlüyün məzmunu:

- Məhsul istehsalçılarının əmək məhsuldarlığına əsasən müqayisə edilməsi
- ✓ Məhsul istehsalçılarının istehsalının alternativ dəyərə əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları kapitalla əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları əmək resurslarına əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları təbii resurslara əsasən müqayisə edilməsi

78. Bir şəxsin məhsul istehsalı sahəsində mütləq üstünlüyə malik olmasının şərti:

- Həmin şəxsin digər şəxsə nisbətən fiziki cəhətdən daha güclü olması
- ✓ Həmin şəxsin məhsulu digər şəxsə nisbətən daha az xərc sərf etməklə istehsal etməsi
- Həmin şəxsin digər şəxsə nisbətən yüksək biliyə sahib olması
- Həmin şəxsin digər şəxsə nisbətən daha çox pula sahib olması
- Həmin şəxsin digər şəxsə nisbətən əqli və fiziki cəhətdən daha güclü olması

79. Mütləq üstünlüyün məzmunu:

- Məhsul istehsalçılarının istehsalının alternativ dəyərə əsasən müqayisə edilməsi
- ✓ Məhsul istehsalçılarının əmək məhsuldarlığına əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları kapitalla əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları əmək resurslarına əsasən müqayisə edilməsi
- Məhsul istehsalçılarının malik olduqları təbii resurslara əsasən müqayisə edilməsi

80. Azad ticarətin zəruriliyini əsaslandıran prinsiplər (nəzəriyyələr):

- “Görünməz əl” və dövlətin rolu
- ✓ Mütləq və nisbi üstünlük
- İstehlak imkanları həddi və dövrü axın diaqramı
- İstehsal və istehlak imkanları həddi
- İstehsal imkanları həddi və dövrü axın diaqramı

81. Əkinçi və maldar onlara daha yaxın olan məhsulun istehsalında ixtisaslaşsalar və sonra ticarət etsələr, onda:

- Əkinçi daha çox qazanan
- ✓ Hər ikisi daha çox qazanan
- Hər ikisi daha az qazanan
- Maldar daha az qazanan
- Maldar daha çox qazanan

82. İstehsal imkanları həddi istehlak imkanları həddinə bərabər olur:

- Müxtəlif istehsalçılar arasında ticarət əlaqələri olduqda
- ✓ Müxtəlif istehsalçılar arasında ticarət əlaqələri olmadıqda
- Müxtəlif istehlakçıların istehlak imkanları daha geniş olduqda
- Müxtəlif istehlakçıların istehlak imkanları daha aşağı olduqda
- Müxtəlif istehsalçıların istehsal imkanları daha geniş olduqda

83. Müxtəlif istehsalçılar arasında ticarət əlaqələri olmadıqda istehsal imkanları həddi:

- İstehsal imkanları həddi daha qabarıq olur
- ✓ Həmçinin istehlak imkanları həddi olur
- İstehlak imkanları həddi daha qabarıq olur
- İstehlak imkanları həddi daha çökək olur
- İstehsal imkanları həddi daha çökək olur

84. Ticarətin faydası müəyyən olunur:

- Nisbi üstünlüklə
- ✓ Alternativ dəyərlərdəki fərqlərlə
- İstehsal imkanları həddi ilə
- “Görünməz əl”lə
- Mütləq üstünlüklə

85. Fərdlər və ölkələr qıtlıqla bağlı yaranan problemləri həll etmək üçün:

- Daha çox istehsal edirlər
- ✓ İxtisaslaşmış istehsal və mübadilə üsullarına müraciət edirlər.
- Tələb və təklifi tarazlaşdırırlar
- Əhali artımının qarşısını almaq üçün tədbirlər görürlər
- Daha az istehlak edirlər

86. Ekonomiksin ticarətlə bağlı prinsipi:

- Rəşional insanlar marjinal faydanı düşünürlər
- ✓ Ticarət hər kəs üçün faydalı ola bilər
- Cəmiyyət inflyasiya ilə işsizlik arasında qısa müddətli seçimlə üzləşir
- Bəzən dövlətlər bazar fəaliyyətinin nəticələrini yaxşılaşdırmağa bilər
- Adətən bazarlar iqtisadi fəaliyyətin təşkili üçün yaxşı üsuldur

87. Əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- Əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnologiyanın tətbiqi
- ✓ Əmtə təklifinin azalması
- Əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
- Əmtəyə tələbin azalması
- Əmtə istehsalçıların sayının artması

88. Bazar qiyməti tarazlıq qiymətindən aşağı olarsa onda:

- Əmtə artıqlığı yaranır
- ✓ Əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir
- Ehtiyatların qiyməti azalır
- Əmtənin təklifi artır
- Satıcılar bazarı formalaşır

89. Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- Normal qiymət
- ✓ Tarazlıq qiymət
- Alıcı qiyməti
- Satıcı qiyməti

- İstehsal qiyməti

90. Bazar tarazlığındakı dəyişikliklərin üç mərhələli təhlil metoduna nələr daxildir?

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Əyrilərin sağa, yoxsa sola doğru yer dəyişikliklərinin təyin edilməsi;
- Tələb və təklif diaqramından istifadə edərək hadisənin tarazlıq qiymətinə və tarazlıq miqdarına təsirinin təhlil edilməsi.
- Baş verən hadisənin hansı əyrini (bəlkə də hər ikisini) hərəkət etdirəcəyinin təyin edilməsi

91. Tələb və təklif qanunu nədir?

- Tələb ilə qiymət arasındakı əlaqəni izah edən nəzəriyyədir
- ✓ Qiymətin öz-özünü tənzimləyərək tələbin həcmi və təklifin həcmi tarazlığa gətirəcəyi haqqında nəzəriyyədir
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Təklif ilə qiymət arasındakı əlaqəni izah edən nəzəriyyədir

92. Tarazlıq qiyməti nədir?

- Əmtəə və xidmətlər bazarında tarazlıq yaratmaq mümkün deyil
- ✓ Bazarda tələbin həcmi və təklifin həcmi bərabər olmağını tənzimləyən qiymət səviyyəsidir
- Texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
- Bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- Qiymət istehsal xərcləri ilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.

93. Tələbin həcmi və təklifin həcmi daha yüksək olduğu vəziyyət necə adlanır?

- Gözlənilməz vəziyyət
- İzaflıq
- Normal vəziyyət
- ✓ Çatışmazlıq
- Böhran vəziyyəti

94. Təklifin həcmi və tələbin həcmi daha yüksək olduğu vəziyyət necə adlanır?

- Normal vəziyyət
- ✓ İzaflıq
- Gözlənilməz vəziyyət
- Böhran vəziyyəti
- Çatışmazlıq

95. Əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən aşağıdırsa, onda:

- Əmtəə artıqlığı əmələ gəlir
- ✓ Əmtəə defisiti (qıtlığı) meydana çıxar
- Tələbin həcmi artır
- Heç nə baş verməz
- Təklifin həcmi azalır

96. Əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif əyrilərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, onda:

- Əmtəə defisiti meydana çıxar
- ✓ Əmtəə artıqlığı (izafiliyi) əmələ gəlir
- Tələbin həcmi artır
- Heç nə baş verməz
- Təklifin həcmi azalır

97. Əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- Qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına
- ✓ Təklifin artması və qiymətin azalmasına
- Qiymətin artması və təklifin həcmnin azalmasına
- Əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
- Qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına

98. Əmtəə və xidmətlər bazarında tarazlığı yaratmaq üçün:

- Bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- ✓ Tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.
- Texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
- Əmtəə və xidmətlər bazarında tarazlıq yaratmaq mümkün deyil
- Qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.

99. Qeyri-qiymət amillərinin təsiri nəticəsində təklif əyrisi yerini:

- Sağ tərəfə dəyişir
- ✓ Yerini sağ və ya sol tərəfə dəyişir
- Yerini dəyişmir
- Tələb əyrisi boyunca hərəkət edir
- Sol tərəfə dəyişir

100. Təklifə təsir göstərən qeyri-qiymət amillərinə aiddir:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Texnologiyalar
- Satıcıların sayı
- İstehsal amillərinin qiyməti

101. Təklif əyrisinin yerdəyişməsi adlanır:

- ✓ Təklifin dəyişməsi
- Qiymətin sabit qalması
- Təklifin həcmnin dəyişməsi
- Qiymətin artması
- Qiymətin azalması

102. Təklif əyrisi boyunca hərəkət adlanır:

- Təklifin dəyişməsi
- ✓ Təklifin həcmnin dəyişməsi
- Qiymətin azalması
- Düzgün cavab yoxdur
- Qiymətin artması

103. Təklif əyrisinin meyli necədir?

- Təklif əyrisi üfqi xətdir
- ✓ Təklif əyrisi yuxarıya doğru meyllidir.
- Təklif əyrisi aşağıya doğru meyllidir.
- Düzgün cavab yoxdur
- Təklif əyrisi şaquli xətdir

104. Təklif əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- Tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- ✓ Əmtəənin qiymətinin dəyişməsi asılı olana təklifin həcmnin dəyişməsi
- Alıcıların bu əmtəəni əldə etmək arzusu
- Təklifin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı

- Alıcıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq təklifin dəyişməsi

105. Təklif qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- Təklif artar
- ✓ Təklifin kəmiyyəti artar
- Təklifin kəmiyyəti azalar
- İstehsalçıların arasında rəqabət güclənər
- Təklif azalar

106. Təklif qanunu əks etdirir:

- Satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- Tələb və təklif arasındakı əlaqəni
- Hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsini
- ✓ Satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
- Elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni

107. İstehsalçıların nemətləri bazara çatdırmaq arzusunu və qabiliyyətini əks etdirən davranış forması hansı anlayışla ifadə edilir?

- Ehtiyac
- Faydalılıq
- İqtisadi maraq
- ✓ Təklif
- Tələb

108. Tələb funksiyası nəyi göstərir?

- Tələbin vaxtdan asılı olaraq dəyişməsini
- Tələbin strukturunu
- Tələbin qiymətdən asılılığını
- ✓ Tələbin həcmninə ona təsir edən amillərdən asılılığını
- Belə funksiya yoxdur

109. Qarşılıqlı əvəzolunan əmtəələrə aiddir:

- Dəftərlər və piroqlar
- Paltar və ayaqqabı
- Rəng və fırça
- ✓ Qələmlər və flomasterlər
- Taxıl və çörək

110. Tamamlayıcı əmtəələrə aiddir:

- Qələm və flomaster
- Pivə və kvas
- ✓ Avtomobil və benzin
- Kabab və qoyun əti
- Dəftər və kitab

111. Əgər bir əmtəənin qiymətindəki artım digər bir əmtəəyə olan tələbin azalmasına səbəb olursa, onda bu əmtəələr:

- Ortaq əmtəədir.
- Əvəzedici əmtəələrdir
- Normal əmtəələrdir
- ✓ Tamamlayıcı əmtəələrdir
- Keyfiyyətsiz əmtəələrdir

112. Əgər bir əmtəənin qiymətinin artması, digər bir əmtəəyə olan tələbin artmasına səbəb olursa, onda bu əmtəələr:

- Keyfiyyətsiz əmtəələrdir
- Ortaq əmtəədir
- ✓ Əvəzedici əmtəələrdir
- Normal əmtəələrdir
- Tamamlayıcı əmtəələrdir

113. Hansı əmtəə normal əmtəə sayılır:

- Qiymətin dəyişməsi ilə onlara tələbin dəyişmədiyi əmtəələrdir
- Stabil olaraq tələbi çox olan əmtəə
- Stabil olaraq tələbi az olan əmtəə
- ✓ İstehlakçının pul gəlirinin dəyişməsilə ona olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə
- İstehlakçının pul gəlirinin dəyişməsilə ona olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyi əmtəə

114. Keyfiyyətsiz əmtəə:

- Bazar qiymətlərindən aşağı qiymətə satılır
- Səmərəsiz texnologiya əsasında istehsal ediləndir
- İstehlak xassələrinin aşağı səviyyəli olması ilə səciyyələnir
- İstehlakçının sağlamlığına ziyan vurur
- ✓ İstehlakçının gəlirinin artması ilə ona olan tələbin azalması ilə səciyyələnir

115. Qeyri-qiymət amillərinin təsiri nəticəsində tələb əyrisi yerini:

- Tələb əyrisi boyunca hərəkət edir
- ✓ Yerini sağ və ya sol tərəfə dəyişir
- Sol tərəfə dəyişir
- Sağ tərəfə dəyişir
- Yerini dəyişmir

116. Tələbə təsir göstərən qeyri-qiymət amillərinə aiddir:

- Əlaqəli əmtəələrin qiymətləri
- Zövqlər
- Bunlardan heç biri
- İstehlakçının gəliri
- ✓ Bunların hamısı

117. Tələb əyrisinin yerdəyişməsi adlanır:

- Qiymətin azalması
- ✓ Tələbin dəyişməsi
- Qiymətin artması
- Tələbin həcmnin dəyişməsi
- Tələbin sabit qalması

118. Tələb əyrisi boyunca hərəkət adlanır:

- Tələbin dəyişməsi
- ✓ Tələbin həcmnin dəyişməsi
- Qiymətin azalması
- Qiymətin sabit qalması
- Qiymətin artması

119. Tələb əyrisinin meyli necədir?

- Tələb əyrisi üfqi xətdir
- ✓ Tələb əyrisi aşağıya doğru meyllidir.
- Tələb əyrisi yuxarıya doğru meyllidir.
- Düzgün cavab yoxdur

- Tələb əyrisi şaquli xətdir

120. Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- Tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsini
- ✓ Əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olana tələbin həcmnin dəyişməsini
- Alıcıların bu əmtəəni əldə etmək arzusunu
- Tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığını
- Alıcıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsini

121. Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- Tələb artar
- ✓ Tələbin kəmiyyəti azalar
- Tələbin kəmiyyəti artar
- İstehsalçıların arasındakı rəqabət güclənər
- Tələb azalar

122. Tələb qanununun iqtisadi məzmunu:

- Satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- ✓ Alınan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
- Hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsini
- Tələb və təklif arasındakı əlaqəni
- Elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni

123. Aşağıdakı anlayışlardan hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- Təklif
- ✓ Tələb
- İstək
- Faydalılıq
- Zərurət

124. Təkmil (mükəmməl) rəqabətli bazarın əsas əlamətləri:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Satıcı və alıcıların sayı o qədər böyükdür ki, ayrı-ayrılıqda onların heç birinin qiymət üzərində güclü təsiri mövcud deyildir.
- Alıcılar və satıcılar bazar tərəfindən müəyyənləşdirilən qiyməti qəbul edirlər, onlar “qiymət götürənlər” kimi xarakterizə olunurlar
- Təklif olunan əmtəə və xidmətlərin hamısı eyni forma və keyfiyyətə malikdirlər

125. Eyni növ əmtəənin çoxlu sayda müstəqil satıcısı və alıcısı ilə səciyyələnən bazar strukturu necə adlanır?

- Oliqopoliya
- ✓ Təkmil rəqabətli bazar
- İnhisar
- İnhisarçı rəqabətli bazar
- Cartel

126. Bazarın əsas tipləri (növləri) hansılardır?

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Xalis inhisarçı bazar
- Oliqopolik bazar
- Təkmil rəqabətli bazar

127. Rəqabətin əsas formaları:

- Sövdələşmə və kartel
- ✓ Mükəmməl (təkmil) və qeyri-mükəmməl (qeyri-təkmil)
- Tələb və təklif
- Artıqlıq və izafilik
- Duapoliya və oliqopoliya

128. Rəqabətin iqtisadi məzmunu:

- Eyni əmtəə istehsalçıları arasında mübarizədir
- ✓ Bazar təsərrüfatı subyektləri arasında əmtəələrin istehsalı və realaşmasının ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir
- Müəssisələr arasında bəhsləşmədir
- İstehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğrunda mübarizədir
- Daha əlverişli qiymətli əmtəələrin alışına görə istehlakçılar arasında mübarizədir;

129. Bazar kimlərdən ibarət olan qrupdur?

- Alıcılardan təşkil olunmuş qrupdur
- ✓ Bir əmtəənin və ya xidmətin alıcıları və satıcılarından təşkil olunmuş qrupdur
- Sahibkarlardan ibarət qrupdur
- Oliqarxların birliyi
- Satıcılardan təşkil olunmuş qrupdur

130. Bazar iqtisadi kateqoriya kimi hansı münasibətləri ifadə edir?

- Alıcılar arasındakı iqtisadi münasibətləri
- ✓ Alıcı və satıcılar arasındakı iqtisadi münasibətləri
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Satıcılar arasındakı iqtisadi münasibətləri

131. Tələb əyrisi qeyri-elastik olduqda məcmu gəlir necə dəyişir?

- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Qiymətin artması tələbin həcmnin nisbi olaraq daha çox azalmasına səbəb olur, məcmu gəlir azalır
- Məcmu gəlir dəyişmir
- ✓ Qiymətin artması tələbin həcmnin nisbi olaraq daha az azalmasına səbəb olur, məcmu gəlir artır

132. Tələbin gəlir elastikliyi belə hesablanır:

- Qiymətin artması zamanı tələbin həcmnin artması
- Tələbin həcmnin faizlə dəyişməsinin resursların faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi
- Tələb həcmnin faizlə dəyişməsi bölünsün qiymətin faizlə dəyişməsi
- ✓ Tələbin həcmnin faiz dəyişməsi bölünsün gəlirin faiz dəyişməsinə
- Qiymətin azalması zamanı tələbin həcmnin aşağı düşməsi

133. Tələbin gəlir elastikliyi ifadə edir...

- İstehlakçının pul gəlirinin dəyişməsilə əmtəəyə olan tələbin düz mütənasib asılılıqda dəyişdiyini
- Bunlardan heç biri
- Bunların hamısı
- ✓ İstehlakçı gəlirinin dəyişməsi nəticəsində tələbin həcmnin necə dəyişməsinə
- İstehlakçının pul gəlirinin dəyişməsilə əmtəəyə olan tələbin tərs mütənasib asılılıqda dəyişdiyini

134. Vahid elastik tələb:

- Elastiklik sıfıra bərabərdir
- Qiymətin qalxması tələbin həcmni dəyişməz saxlayır
- ✓ Tələbin həcmindəki faiz artımı qiymətdəki faiz artımı ilə bərabər dəyişir
- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür

- Tələbin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir

135. Qiymətin azaldığı qədər alınan əmtənin qədərinin artması:

- Tam qeyri-elastik tələb
- Tam elastik tələb
- Elastik tələb
- ✓ Vahid elastiklik
- Qeyri-elastik tələb

136. Elastik tələb zamanı:

- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir
- Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq tələbin həcmi sonsuz olaraq dəyişir
- Elastiklik sonsuzluğa bərabərdir
- ✓ Tələbin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir, tələbin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür
- Tələbin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir

137. Qeyri-elastik tələb zamanı:

- Qiymətin qalxması tələbin həcmi dəyişməz saxlayır
- Tələbin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir
- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür
- ✓ Tələbin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir, tələbin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir
- Elastiklik sıfıra bərabərdir

138. Tam elastik tələb zamanı:

- Tələbin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir.
- ✓ Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq tələbin həcmi sonsuz olaraq dəyişir, elastiklik sonsuzluğa bərabərdir
- Elastiklik sıfıra bərabərdir
- Qiymətin qalxması tələbin həcmi dəyişməz saxlayır
- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir.

139. Tam qeyri-elastik tələb zamanı:

- Tələbin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir.
- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir.
- ✓ Qiymətin qalxması tələbin həcmi dəyişməz saxlayır, elastiklik sıfıra bərabərdir
- Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq tələbin həcmi sonsuz olaraq dəyişir.
- Elastiklik sonsuzluğa bərabərdir

140. Tələbin qiymət üzrə elastikliyi göstərir:

- Tələbə təsir edən qeyri-qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmi dəyişməsi
- Qiymətin azalması zamanı tələbin həcmi aşağı düşməsi
- Qiymətin artması zamanı tələbin həcmi artması
- ✓ Qiymətin bir faiz dəyişməsi zamanı tələbin həcmi nisbi dəyişməsi
- Tələbin həcmi resursların qiymətindən asılılığı

141. Tələbin qiymət elastikliyi növləri hansılardır?

- Elastik tələb
- Bunlardan heç biri
- Tam qeyri-elastik tələb
- ✓ Bunların hamısı
- Qeyri-elastik tələb

142. Tələb hansı hallarda daha elastik olur:

- Daha çox dar bazarlarda
- Daha uzun zaman müddəti ərzində
- Bunlardan heç biri
- Çoxlu sayda yaxın əvəzedici əmtəələr mövcud olduğu zaman
- ✓ Bunların hamısı

143. Tələbin qiymət elastikliyi müəyyən edən amillər hansılardır?

- Yaxın əvəzedici əmtəələrin mövcudluğu
- Bunlardan heç biri
- Zəruri istehlak malları və dəbdəbə malları
- Bazarın həddləri
- ✓ Bunların hamısı

144. Tələbin qiymətə görə elastiklik əmsalı necə hesablanır?

- Tələbin həcmi faizlə dəyişməsinin resursların faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi
- Qiymətin artması zamanı tələbin həcmi artması
- Qiymətin artması zamanı tələbin həcmi azalması
- ✓ Tələb həcmi faizlə dəyişməsinin qiymətin faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi.
- Qiymətin azalması zamanı tələbin həcmi aşağı düşməsi

145. Tələbin qiymət elastikliyi:

- Qiymətin azalması zamanı tələbin həcmi aşağı düşməsi
- Tələbə təsir edən qeyri-qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı tələbin həcmi dəyişməsi
- Tələbin həcmi resursların qiymətindən asılılığı
- ✓ Bir əmtəənin qiymətinin dəyişməsi nəticəsində ona olan tələbin həcmi nə qədər dəyişməsinin ölçüsüdür
- Qiymətin artması zamanı tələbin həcmi artması

146. Vahid elastik təklif:

- Təklifin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir
- ✓ Təklifin həcmindəki faiz artımı qiymətdəki faiz artımı ilə bərabər dəyişir
- Qiymətin qalxması təklifin həcmi dəyişməz saxlayır
- Elastiklik sıfıra bərabərdir
- Təklifin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür

147. Qiymətin artdığı qədər satılan əmtəənin qədərini artırması:

- Tam qeyri-elastik təklif
- Tam elastik təklif
- Elastik təklif
- ✓ Vahid elastiklik
- Qeyri-elastik təklif

148. Elastik təklif zamanı:

- Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq təklifin həcmi sonsuz olaraq dəyişir
- ✓ Təklifin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir, tələbin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür
- Təklifin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir
- Təklifin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir
- Elastiklik sonsuzluğa bərabərdir

149. Qeyri-elastik təklif zamanı:

- Təklifin həcmi qiymətə nisbətən daha çox dəyişir
- ✓ Təklifin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir, təklifin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir.
- Qiymətin qalxması təklifin həcmi dəyişməz saxlayır
- Elastiklik sıfıra bərabərdir

- Təklifin qiymət elastikliyi vahiddən böyükdür

150. Tam elastik təklif zamanı:

- Qiymətin qalxması təklifin həcmi dəyişməz saxlayır
- ✓ Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq təklifin həcmi sonsuz olaraq dəyişir, elastiklik sonsuzluğa bərabərdir
- Təklifin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir.
- Təklifin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir.
- Elastiklik sıfıra bərabərdir

151. Tam qeyri-elastik təklif zamanı:

- Qiymətdə hər hansı bir dəyişikliyə uyğun olaraq təklifin həcmi sonsuz olaraq dəyişir.
- ✓ Qiymətin qalxması təklifin həcmi dəyişməz saxlayır, elastiklik sıfıra bərabərdir
- Təklifin həcmi qiymət dəyişikliyinə nisbətən daha az dəyişir.
- Tələbin qiymət elastikliyi vahiddən kiçikdir.
- Elastiklik sonsuzluğa bərabərdir

152. Təklifin qiymət üzrə elastikliyi göstərir:

- Qiymətin azalması zamanı təklifin həcmi aşağı düşməsi
- ✓ Qiymətin bir faiz dəyişməsi zamanı təklifin həcmi nisbi dəyişməsi
- Təklifin həcmi resursların qiymətindən asılılığı
- Təklifə təsir edən qeyri-qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmi dəyişməsi
- Qiymətin artması zamanı təklifin həcmi artması

153. Təklifin qiymət elastikliyi növləri hansılardır?

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Qeyri-elastik təklif
- Tam elastik təklif
- Tam qeyri-elastik təklif

154. Təklifin qiymət elastikliyi müəyyən edən amillər hansılardır?

- Yaxın əvəzedici əmtəələrin mövcudluğu
- ✓ Satıcıların istehsal etdikləri əmtəənin miqdarını dəyişə bilmələri bacarığı və vaxt amili
- Zəruri istehlak malları və dəbdəbə malları
- Gəlirlərin dəyişməsi
- Bazarın həddləri

155. Təklifin qiymətə görə elastiklik əmsalı necə hesablanır?

- Təklifin həcmi faizlə dəyişməsinin resursların faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi
- ✓ Təklif həcmi faizlə dəyişməsinin qiymətin faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi
- Qiymətin artması zamanı təklifin həcmi artması
- Qiymətin azalması zamanı təklifin həcmi artması
- Qiymətin azalması zamanı təklifin həcmi aşağı düşməsi

156. Təklifin qiymət elastikliyi:

- Təklifə təsir edən qeyri-qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmi dəyişməsi
- Qiymətin artması zamanı təklifin həcmi artması
- ✓ Bir əmtəənin qiymətinin dəyişməsi nəticəsində ona olan təklifin həcmi nə qədər dəyişməsinin ölçüsüdür
- Təklifin həcmi gəlirlərdən asılılığı
- Qiymətin azalması zamanı təklifin həcmi aşağı düşməsi

157. **Tamamlayıcı əmtəələr üçün çarpaz qiymət** elastikliyi necə olur?

- Müsbət
- ✓ Mənfi
- Vahiddən kiçik
- Vahiddən böyük
- Vahidə bərabər

158. Əvəzedici əmtəələr üçün çarpaz qiymət elastikliyi necə olur?

- Mənfi
- ✓ Müsbət
- Vahiddən kiçik
- Vahiddən böyük
- Vahidə bərabər

159. Qiymətə görə tələbin çarpaz elastikliyi necə hesablanılır?

- Birinci əmtəənin qiymətinin faizlə dəyişməsinin ikinci əmtəyə olan tələbin faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi hesablanır
- ✓ Birinci əmtəyə olan tələbin həcmnin faizlə dəyişməsinin ikinci əmtəənin qiymətinin faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi hesablanır
- Sadalanan bütün variantlar ola bilər
- Düzgün cavab yoxdur
- Birinci əmtəənin qiymətinin faizlə dəyişməsinin ikinci əmtəyə olan təklifin faizlə dəyişməsinə nisbəti kimi hesablanır

160. Zinət əşyalarının gəlirə görə tələb elastikliyi necə olur?

- Vahiddən aşağı
- ✓ Vahiddən yuxarı
- Sıfıra bərabər
- Sıfırdan böyük
- Vahidə bərabər

161. İstehlakçıların dəbdəbəli mallar hesab etdiyi əmtəələrin gəlir elastikliyi necə olur?

- Vahidə bərabər
- Aşağı olur
- Dəyişmir
- ✓ Yüksək olur.
- Vahiddən kiçik

162. İstehlakçıların zəruri mallar hesab etdiyi əmtəələrin (qida, paltar, yanacaq və s.) gəlir elastikliyi necə olur?

- Böyük olur
- ✓ Kiçik olur
- Vahidə bərabər
- Sıfıra bərabər
- Dəyişmir

163. Tələb əyrisi elastik olduqda məcmu gəlir necə dəyişir?

- Qiymətin artması tələbin həcmnin nisbi olaraq daha az azalmasına səbəb olur, məcmu gəlir artır.
- ✓ Qiymətin artması tələbin həcmnin nisbi olaraq daha çox azalmasına səbəb olur, məcmu gəlir azalır
- Vahidə bərabər
- Sıfıra bərabər
- Məcmu gəlir dəyişmir

164. Vergi yükünü daha çox ödəyən tərəf:

- Çox elastik olan tərəf
- ✓ Az elastik olan tərəf
- Tam elastik olan tərəf
- Tam qeyri-elastik olan tərəf

- Qeyri-elastik olan tərəf

165. Vergi yükünün bölünməsinə təsir edən əsas amil:

- Tarazlıq
- Ədalətlik
- ✓ Elastiklik
- Səmərəlilik
- Gəlirlilik

166. Verginin təsiri:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Əmtəyə vergi qoyulan zaman, satılan əmtəənin miqdarı azalır.
- Alıcılar və satıcılar vergi yükünü paylaşırlar. Yeni tarazlıqda, alıcılar daha çox pul ödəyirlər, satıcılar isə daha az pul əldə edirlər.
- Vergilər bazarın aktivliyini azaldır.

167. Dövlət hər hansı bir əmtəə üzrinə vergi qoyduqda, bu əmtəənin tarazlıq miqdarı

- Artır
- ✓ Azalır
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Dəyişmir

168. Vergiyə cəlb olunma-

- Vergi yükünün alıcılar arasında bölüşdürülməsi
- ✓ Vergi yükünün bazar iştirakçıları arasında bölüşdürülməsi tərzidir
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Vergi yükünün satıcılar arasında bölüşdürülməsi

169. Bəzi şagirdlərin tədrisi yarımçıq saxlaması və iş axtarmağa başlamasının səbəbi:

- Minimum əmək haqqının azaldılması
- ✓ Minimum əmək haqqının artırılması
- Təhsil proqramlarının mürəkkəbləşdirilməsi
- Təsirlə olan marağın azalması
- Təhsil haqqının yüksəldilməsi

170. Minimum əmək haqqı qanununun əmək bazarına təsiri:

- İş qüvvəsinin satışmamazlığı yaranır
- ✓ İş qüvvəsinin izafiliyi – işsizlik yaranır
- Ölkəyə başqa ölkələrdən iş qüvvəsinin axını azalır
- Ölkədən başqa ölkələrə iş qüvvəsinin axını artır
- Ölkəyə başqa ölkələrdən iş qüvvəsinin axını artır

171. Q.Mənkyunun “Ekonomiksin əsasları” dərsliyində qiymət minimumuna aid ən yaxşı misal-

- Mənzillərin icarə haqqı
- ✓ Minimum əmək haqqı
- Çörəyə qoyulan qiymət
- Ətə qoyulan qiymət
- Benzinə qoyulan qiymət

172. Qiymət minimumunun tətbiqi müəyyən nəticələrə səbəb olur. Əgər qiymət minimumu tarazlıq qiymətindən yüksəkdirsə, onda:

- Məhsul çatışmazlığı yaranır
- ✓ Bazarda məhsul izafiliyi, artıqlığı yaranır
- Qiymət minimumu istehsalın genişlənməsinə səbəb olar
- Qiymət minimumu istehsalın azalmasına səbəb olar
- İstehsal azalır

173. Qiymət maksimumunun tətbiqi müəyyən nəticələrə səbəb olur. Əgər qiymət maksimumu tarazlıq qiymətindən aşağıdırsa, onda:

- Məhsul artıqlığı yaranır
- ✓ Bazarda çatışmazlıq yaranır
- İstehsal artır
- Tələb azalır
- İstehsal azalır

174. Tarazlıq qiymətindən yüksək müəyyən edilən qiymət:

- Qiymət maksimumu
- ✓ Qiymət minimumu
- Tələb qiyməti
- Təklif qiyməti
- Tarazlıq qiyməti

175. Tarazlıq qiymətindən aşağı müəyyən edilən qiymət:

- Qiymət minimumu
- ✓ Qiymət maksimumu
- Tələb qiyməti
- Təklif qiyməti
- Tarazlıq qiyməti

176. Satıcıların mənafeyinə xidmət edən qiymət, bu-

- Qiymət maksimumu
- ✓ Qiymət minimumu
- Tələb qiyməti
- Təklif qiyməti
- Tarazlıq qiyməti

177. Aztəminatlı alıcıların mənafeyinə xidmət edən qiymət, bu-

- Təklif qiyməti
- Tələb qiyməti
- ✓ Qiymət maksimumu
- Tarazlıq qiyməti
- Qiymət minimumu

178. Qiymət minimumu bəzən, adlanır-

- Lüks qiymət
- Tavan qiyməti
- Ayaq qiyməti
- Normal qiymət
- ✓ Döşmə qiyməti

179. Qiymət maksimumu bəzən, adlanır-

- Normal qiymət
- ✓ Tavan qiyməti
- Lüks qiymət
- Daban qiyməti

- Döşəmə qiyməti

180. Dövlət tənzimlənməsinin dolayı üsullarına aiddir:

- Tələb qiyməti və qiymət maksimumu
- Təklif qiyməti və qiymət minimumu
- Qiymət minimumu və qiymət maksimumu
- Tarazlıq qiyməti və qiymət maksimumu
- ✓ Vergilər və subsidiyalar

181. Qiymətin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa üsullarına aiddir:

- Təklif qiyməti və qiymət minimumu
- ✓ Qiymət minimumu və qiymət maksimumu
- Vergilər və subsidiyalar
- Tarazlıq qiyməti və qiymət maksimumu
- Tələb qiyməti və qiymət maksimumu

182. Qiymətin dövlət tənzimlənməsinin üsulları:

- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Birbaşa üsullar
- Dolayı üsullar
- ✓ Birbaşa və dolayı üsullar

183. Qiymət minimumu....

- Bir əmtəənin qanunla müəyyən olunmuş maksimum qiymətidir.
- Bir əmtəəyə istehlakçı tərəfindən verilən minimum qiymətdir
- Bir əmtəənin inhisarçı tərəfindən müəyyən olunmuş minimum qiymətidir.
- ✓ Bir əmtəənin qanunla müəyyən olunmuş minimum qiymətidir.
- Bir əmtəənin bazarda müəyyən olunmuş minimum qiymətidir.

184. Qiymət maksimumu..

- Bir əmtəəyə istehlakçı tərəfindən verilən maksimum qiymətdir.
- Bir əmtəənin inhisarçı tərəfindən müəyyən olunmuş maksimum qiymətidir.
- ✓ Bir əmtəənin qanunla müəyyən olunmuş maksimum qiymətidir.
- Bir əmtəənin bazarda müəyyən olunmuş maksimum qiymətidir.
- Bir əmtəənin qanunla müəyyən olunmuş minimum qiymətidir.

185. Qiymətlərin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi nəticəsində müəyyən olunan qiymət hədləri:

- Bunlardan heç biri
- Qiymətin minimum və tarazlı hədləri
- Qiymətin maksimum və tarazlı hədləri
- ✓ Qiymətin maksimum və minimum hədləri
- Bunların hamısı

186. Dövlətin qiymətləri tənzimləməsilə əlaqədar tədbirləri – bu halda baş verir:

- Qiymətlərin inzibati qaydada müəyyən edilməsinin daha səmərəli olduğuna inandığı halda
- Bazar qiymətlərinin satıcılar üçün ədalətli olmadığına inandığı halda
- Bazar qiymətlərinin alıcılar üçün ədalətli olmadığına inandığı halda
- ✓ Bazar qiymətlərinin alıcılar və ya satıcılar üçün ədalətli olmadığına inandığı halda
- Qiymətlərin dövlət tərəfindən müəyyən edilməsinin daha ədalətli olduğuna inandığı halda

187. Dövlətin bazarın fəaliyyətinə müdaxilə etməsinin zəruriliyi “Ekonomiks”in aşağıdakı prinsipində öz əksini tapır:

- Ticarət hər kəs üçün faydalı ola bilər.
- Cəmiyyət inflyasiya ilə işsizlik arasında qısa müddətli seçimlə üzləşir.
- Adətən bazarlar iqtisadi fəaliyyətin təşkili üçün yaxşı üsuldur.
- Rəşional insanlar marjinal faydanı düşünürlər.
- ✓ Bəzən dövlətlər bazar fəaliyyətinin nəticələrini yaxşılaşdırma bilər.

188. İqtisadçılar siyasi məsləhətçi kimi....

- Öz ətrafındakı dünya haqqında nəzəriyyələr qurur və onları sınaqdan keçirir.
- ✓ Öz nəzəriyyələrindən istifadə edərək dünyanı daha yaxşı istiqamətdə dəyişməyə kömək edirlər
- Səmərəliliyi təmin etməyə çalışırlar
- Ədalətliliyi təmin etməyə çalışırlar
- İqtisadi sistemi dəyişməyə çalışırlar

189. İqtisadçılar alim kimi....

- Öz nəzəriyyələrindən istifadə edərək dünyanı daha yaxşı istiqamətdə dəyişməyə kömək edirlər.
- Ədalətliliyi təmin etməyə çalışırlar
- Səmərəliliyi təmin etməyə çalışırlar
- ✓ Öz ətrafındakı dünya haqqında nəzəriyyələr qurur və onları sınaqdan keçirir.
- İqtisadi sistemi dəyişməyə çalışırlar

190. Səmərəliliyi tam təmin edən, amma ədalətliliyi tam təmin edə bilməyən iqtisadi sistem:

- Qarışıq sistem
- Sosializm sistemi
- İnzibati-amirlik sistemi
- Ənənəvi sistem
- ✓ Bazar iqtisadiyyatı

191. Məcmu izafi fayda maksimum olur:

- Bazarda məhsul çatışmazlığı yaranıqda
- Bazarda tələbin səviyyəsi azalıqda
- Bazarda təklif artıqlığı yaranıqda
- Bazarda tələbin artıqlığı yaranıqda
- ✓ Bazar tarazlıq vəziyyətində olanda

192. Bazar tarazlıq vəziyyətində olduqda məcmu izafi fayda –

- Azalır
- Minimum olur
- Dəyişmir
- ✓ Maksimum olur
- Artır

193. Sərvətlərin bölüşdürülməsi səmərəli hesab olunur - əgər:

- İstehsalçıların izafi faydası artırsa
- İstehlakçıların izafi faydası artırsa
- Məcmu izafi fayda dəyişmirsə
- ✓ Məcmu izafi fayda artırsa
- Məcmu izafi fayda azalırsa

194. Sərvətlərin bölüşdürülməsi məcmu izafi faydasını artırır – bu halda

- Sərvətlərin bölüşdürülməsi səmərəli hesab olunmur
- Sərvətlərin bölüşdürülməsi vasitəçilərin mənafeyinə uyğun gəlir
- Sərvətlərin bölüşdürülməsi istehlakçıların mənafeyinə uyğun gəlir
- ✓ Sərvətlərin bölüşdürülməsi səmərəli hesab olunur

- Sərvətlərin bölüşdürülməsi istehsalçıların mənafeyinə uyğun gəlir

195. Bazar fəaliyyətinin nəticəsi barədə məsələlərə aiddir:

- Azad bazarlar istehlakçı və istehsalçıların məcmu izafi faydasını maksimumlaşdıran miqdarda əmtəə istehsal edirlər
- Azad bazarlar təklif olunan əmtəələrin onlar üçün ən yüksək qiymət verməyə hazır olan alıcılara çatdırılmasını təmin edir
- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunlardan hamısı
- Azad bazarlar tələb olunan əmtəələrin ən aşağı məsrəflərə malik olan istehsalçılar tərəfindən istehsal olunmasını təmin edir

196. Müxtəlif ayrılardan istifadə etməklə məcmu izafi faydının ölçülməsi:

- Tələb və təklif ayrılıqları arasında qalan və tarazlıqdakı miqdardan sonrakı sahə ilə ölçülür.
- Qiymət xəttindən yuxarıda və təklif əyrisindən aşağıda qalan sahə
- Qiymət xəttindən aşağıda və təklif əyrisindən yuxarıda qalan sahə
- ✓ Tələb və təklif ayrılıqları arasında qalan və tarazlıqdakı miqdaradək olan sahə ilə ölçülür.
- Qiymət xəttindən yuxarıda və tələb əyrisindən aşağıda qalan sahə

197. İstehlakçının izafi faydası ilə istehsalçının izafi faydasının cəmi adlanır:

- Milli gəlir
- Məcmu xərc
- Məcmu istehsal xərcləri
- ✓ Məcmu izafi fayda
- Məcmu gəlir

198. Müxtəlif ayrılardan istifadə etməklə istehsalçının izafi faydasının ölçülməsi:

- İstehsal imkanları həddi daxilində
- Qiymət xəttindən yuxarıda və tələb əyrisindən aşağıda qalan sahə
- Qiymət xəttindən yuxarıda və təklif əyrisindən aşağıda qalan sahə
- ✓ Qiymət xəttindən aşağıda və təklif əyrisindən yuxarıda qalan sahə
- Qiymət xəttindən aşağıda və tələb əyrisindən yuxarıda qalan sahə

199. Əmtəə satışından satıcıların aldığı məbləğ ilə satıcıların məsrəfləri arasındakı fərq adlanır:

- Divident
- Vergi
- ✓ İstehsalçının izafi faydası
- Faiz
- İstehlakçının izafi faydası

200. İstehsalçının izafi faydası bərabərdir:

- Alıcının ödəməyə hazır olduğu məbləğlə alıcının faktiki olaraq ödədiyi məbləğin fərqinə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə vergi arasındakı fərqə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə dəyişən xərc arasındakı fərqə
- ✓ Əmtəə satışından satıcıların aldığı məbləğ ilə satıcıların məsrəfləri arasındakı fərqə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə dəyişməz xərc arasındakı fərqə

201. Müxtəlif ayrılardan istifadə etməklə istehlakçının izafi faydasının ölçülməsi:

- Qiymət xəttindən aşağıda və təklif əyrisindən yuxarıda qalan sahə
- Qiymət xəttindən aşağıda və tələb əyrisindən yuxarıda qalan sahə
- ✓ Qiymət xəttindən yuxarıda və tələb əyrisindən aşağıda qalan sahə
- Qiymət xəttindən yuxarıda və təklif əyrisindən aşağıda qalan sahə
- İstehsal imkanları həddi daxilində

202. İstehlakçının izafi faydası bərabərdir:

- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə ümumi xərc arasındakı fərqə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə faktiki xərc arasındakı fərqə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə dəyişməz xərc arasındakı fərqə
- ✓ Alıcının ödəməyə hazır olduğu məbləğlə alıcının faktiki olaraq ödədiyi məbləğin fərqinə
- Əmtəə satışından əldə olunmuş ümumi gəlir ilə dəyişən xərc arasındakı fərqə

203. Alıcının əmtəə üçün ödəməyə hazır olduğu maksimum məbləğ adlanır:

- Mənfəət
- Faiz
- İstehsalçının izafi faydası
- İstehlakçının izafi faydası
- ✓ Ödəməyə hazır olma

204. Ödəməyə hazır olma:

- Satıcının resurslar üçün ödəməyə hazır olduğu maksimum məbləğdir
- Alıcı və satıcıların əmtəə üçün ödəməyə hazır olduğu maksimum məbləğdir
- Bankın depozit üçün ödəməyə hazır olduğu maksimum faizdir
- ✓ Alıcının əmtəə üçün ödəməyə hazır olduğu maksimum məbləğdir
- Sahibkarın işçiyə ödəməyə hazır olduğu maksimum məbləğdir

205. Bazar münasibətlərində iştirakdan satıcının əldə etdiyi fayda adlanır:

- İstehlakçının izafi faydası
- Gəlir
- Faiz
- ✓ İstehsalçının izafi faydası
- Mənfəət

206. İstehsalçının izafi faydası:

- Bazar münasibətlərində iştirakdan vasitəçilərin əldə etdiyi faydanı ifadə edir
- Bazar münasibətlərində iştirakdan alıcı və satıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir.
- Bazar münasibətlərində iştirakdan alıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir.
- ✓ Bazar münasibətlərində iştirakdan satıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir
- Bazar münasibətlərində iştirakdan inhisarçının əldə etdiyi faydanı ifadə edir

207. Bazar münasibətlərində iştirakdan alıcının əldə etdiyi fayda adlanır:

- Faiz
- Gəlir
- İstehsalçının izafi faydası
- Mənfəət
- ✓ İstehlakçının izafi faydası

208. İstehlakçının izafi faydası:

- Bazar münasibətlərində iştirakdan vasitəçilərin əldə etdiyi faydanı ifadə edir
- Bazar münasibətlərində iştirakdan satıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir
- Bazar münasibətlərində iştirakdan alıcı və satıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir.
- ✓ Bazar münasibətlərində iştirakdan alıcının əldə etdiyi faydanı ifadə edir.
- Bazar münasibətlərində iştirakdan inhisarçının əldə etdiyi faydanı ifadə edir

209. Bazarda tələb və təklifin tarazlığı...

- Satıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı azaldır
- Alıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı yüksəldir
- Alıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı azaldır
- ✓ Alıcıların və satıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı maksimumlaşdırır

- Satıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı yüksəldir

210. Alıcıların və satıcıların əldə etdiyi ümumi faydanı maksimumlaşdırır...

- Bazarda məhsul izafiliyinin olması
- Bazarda tələbin təklifdən çox olması
- Bazarda təklifin tələbdən çox olması
- ✓ Bazarda tələb və təklifin tarazlığı
- Bazarda məhsul çatışmazlığının olması

211. Maddi sərvətlərin bölüşdürülməsinin rifah halına təsirini öyrənən nəzəriyyə:

- İstehlakçı seçimi nəzəriyyələri
- İstehsalçı seçimi nəzəriyyələri
- Həyat standartlarını öyrənən nəzəriyyələr
- Əhali gəlirlərin bölüşdürülməsini öyrənən nəzəriyyələr
- ✓ Rifah halının təhlili üzrə iqtisadi nəzəriyyələr

212. Rifah halının təhlili üzrə iqtisadi nəzəriyyələr öyrənir:

- Vergi yükünün alıcılar arasında bölüşdürülməsini
- Vergi yükünün bazar iştirakçıları arasında bölüşdürülməsini
- Minimum əmək haqqının artırılması
- Vergi yükünün satıcılar arasında bölüşdürülməsini
- ✓ Maddi sərvətlərin bölüşdürülməsinin rifah halına təsirini

213. Azalan marjinal istehsal :

- Buraxılışın həcmnin dəyişilməsindən asılı olaraq xərclərin dəyişilməsini əks etdirir;
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin maksimal qiymətlərini göstərir;
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin azalan qiymətlərini əks etdirir;
- ✓ İstehsal amilinin miqdarı artdıqca həmin istehsal amilinin marjinal istehsalının azalmasını əks etdirir
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin sabit qiymətlərini əks etdirir;

214. Bir əmtəəni əldə etmək üçün imtina olunan digər əmtəənin dəyəri nədir?

- Faydalılıq;
- Seçim.
- Rəşional davranış;
- ✓ Alternativ xərc;
- İstehsal imkanları;

215. Əmtəə və xidmətlərin axınını və pul kütləsinin axınını ifadə edən model:

- Qiymət istehlak modeli;
- Düzgün cavab yoxdur.
- Dövrü diaqram modeli;
- ✓ Dövrü axın modeli;
- Gəlir-istehlak modeli;

216. Müəyyən dövr ərzində ümumi gəlir ilə ümumi xərclər arasındakı fərq:

- ✓ Mənfəətdir;
- Dividentdir.
- Əmək haqqıdır;
- Faizdir;
- Rentadır;

217. Aşağıdakılardan hansı firma üçün mənfəətin maksimumlaşdırılması prinsipini ifadə edir?

- Əmtəənin qiymətinin orta xərclərə bərabər olması;
- Marjinal gəlirin marjinal xərclərdən böyük olması;
- Orta dəyişən xərclərin marjinal gəlirdən kiçik olması.
- ✓ Marjinal xərclərin marjinal gəlirə bərabər olması;
- Əmtəənin qiymətinin marjinal xərclərdən yüksək olması;

218. İstehsalın miqdarı artdıqca aşağıdakı xərclərdən hansı daima artır?

- Marjinal xərclər;
- Orta xərclər
- Orta dəyişən xərclər;
- Orta sabit xərclər;
- ✓ Ümumi xərclər

219. Bir müəssisənin qısa dövr məcmu xərcləri ifadə edir:

- Məcmu xərcə sabit xərcin fərqi;
- Marjinal xərcə orta sabit xərclərin cəmi.
- Orta xərcə və orta sabit xərclərin cəmi;
- Orta dəyişən və orta sabit xərclərin cəmi;
- ✓ Sabit və dəyişən xərclərin cəmi;

220. Aşağıdakılardan hansı orta məcmu xərcləri ifadə edir:

- Marjinal xərcə orta sabit xərclərin cəmi.
- Məcmu xərcə sabit xərclərin fərqi;
- Sabit və dəyişən xərclərin cəmi;
- Orta xərcə və orta sabit xərclərin cəmi;
- ✓ Orta dəyişən və orta sabit xərclərin cəmi;

221. Qısamüddətli dövrdə firma istehsalının miqdarını artıraraq hansı xərclərini həmişə azalda bilər?

- Sabit xərcləri
- Orta dəyişən xərcləri;
- Məcmu xərcləri;
- ✓ Orta sabit xərcləri;
- Son hədd xərclərini;

222. Orta məcmu xərclər əyrisi:

- Düz xətt şəklindədir;
- Düzgün cavab yoxdur.
- Artan əyridir;
- ✓ U formasındadır;
- Azalan əyridir;

223. Mühasibat mənfəəti ifadə edən düzgün variantı seçin:

- Ümumi gəlirdən sabit xərcləri çıxmaqla;
- Ümumi gəlirdən qeyri-aşkar xərcləri çıxmaqla;
- ✓ Ümumi gəlirdən aşkar xərcləri çıxmaqla;
- Ümumi gəlirdən sabit xərclər ilə aşkar xərclərin cəmini çıxmaqla;
- Ümumi gəlirdən aşkar və qeyri aşkar xərclərin cəmini çıxmaqla.

224. İqtisadi mənfəəti ifadə edən düzgün variantı seçin:

- Ümumi gəlirdən aşkar xərcləri çıxmaqla;
- Ümumi gəlirdən sabit xərclər ilə aşkar xərclərin cəmini çıxmaqla;
- ✓ Ümumi gəlirdən aşkar və qeyri aşkar xərclərin cəmini çıxmaqla.
- Ümumi gəlirdən sabit xərcləri çıxmaqla;

- Ümumi gəlirdən qeyri-aşkar xərcləri çıxmaqla;

225. İstehsal xərclərini ifadə edən əyrlər:

- Düzgün cavab yoxdur.
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin azalan qiymətlərini əks etdirir;
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin maksimal qiymətlərini göstərir;
- Buraxılışın hər bir həcmi üçün istehsal xərclərinin sabit qiymətlərini əks etdirir;
- ✓ Buraxılışın həcmnin dəyişilməsindən asılı olaraq xərclərin dəyişilməsini əks etdirir;

226. İstehsalın orta dəyişməz xərcləri (AFC) orta dəyişən xərclərdən (AVC) bununla fərqlənir ki, onların miqdarı:

- Orta dəyişən xərclərin miqdarından həmişə azdır;
- Qısamüddətli buraxılış həcmnin dəyişikliyinə asılı deyil;
- Uzunmüddətli buraxılış həcmindən asılı deyil;
- Buraxılışın istənilən həcmində dəyişməz olaraq qalmaqda davam edir;
- ✓ İstehsalın həcmi artdıqca daim azalandır.

227. Dəyişən xərclər:

- Qısamüddətli buraxılışın həcmindən asılıdır;
- Uzunmüddətli buraxılışın həcmindən asılı deyil;
- ✓ İstehsal miqyasından asılıdır;
- Tətbiq edilən istehsal amillərin həcmindən asılıdır;
- Tətbiq edilən istehsal amillərinə olan qiymətlərdən asılı deyil.

228. İstehsalın sabit xərcləri (dəyişməz xərclər):

- Tətbiq edilən istehsal amillərinə olan qiymətlərdən asılı deyil.
- Uzunmüddətli buraxılışın həcmindən asılı deyil;
- Qısamüddətli buraxılışın həcmindən asılı deyil;
- ✓ İstehsal miqyasından asılı deyil;
- Tətbiq edilən istehsal amillərin həcmindən asılı deyil;

229. İstehsal funksiyası – bu:

- İstehsal resurslara olan qiymətlərin dəyişməsi ilə şərtləndirilmiş iqtisadi xərclərin miqdarının dəyişməsini əks etdirən asılılıqdır.
- Müəyyən buraxılış həcmnin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar istehlak olunmuş istehsal amillərin miqdarının dəyişməsini əks etdirən asılılıqdır;
- İstehsal amillərin məhsuldarlığında baş verən dəyişiklikləri əks etdirən asılılıqdır;
- ✓ İstifadə olunan amillərlə həmin əmtəənin istehsal həcmi arasındakı asılılıq;
- Gəlirlər üzrə daxil edilən kombinasiyaların və buraxılış həcmi arasında asılılıqdır;

230. Mikroiktisadi təhlildə batmış xərclər dedikdə:

- Sadalananlardan hamısı doğrudur.
- Realizə olunmamış məhsulun istehsalı üçün istifadə edilmiş istehsal resursların xərcləri;
- İstehsal olunmuş qeyri-məhsuldar xərclərin miqdarının pul dəyərləndirilməsi;
- ✓ Öhdəliyə götürülmüş və artıq geriye qaytarıla bilməyən xərclərdir;
- Düzgün cavab yoxdur

231. Mikroiktisadi təhlildə məcmu istehsal xərcləri dedikdə nəzərdə tutulur:

- Bilavasitə istehsal prosesində istehlak olunmuş istehsal resursların fiziki həcmi.
- İstehlak olunmuş istehsal resursların ödənilməsi ilə bağlı dəyər formasında ifadə olunmuş istehsal xərcləri;
- Nemətin hazırkı miqdarının istehsalı üçün sərf olunmuş istehsal resursların fiziki həcmi;
- ✓ Firmanın istehsalında istifadə etdiyi amillərin bazar dəyəridir;
- İstehsal resursların effektiv istifadəsinin tələblərinə uyğun olan dəyər formasında ifadə olunmuş istehsal xərclərinin bir hissəsi;

232. Uzunmüddətli dövrdə istehsalın optimal həcmi bu nöqtədə əldə edilir:

- Son hədd xərclər 0-a bərabər olan nöqtədə
- Orta xərclər artmağa başlayan nöqtədə
- ✓ Orta istehsal xərcləri minimal olan nöqtədə
- Ümumi xərclərin minimal olduğu nöqtədə
- Orta dəyişən xərclərlə orta sabit xərclərin bərabər olduğu nöqtədə

233. Marjinal xərclər:

- Əvvəlcə artır, sonra azalır
- Əvvəl azalır, sonra artır
- Dəyişilməz qalır
- ✓ Azalan templə artır
- Yavaş-yavaş azalır

234. Orta ümumi xərclər:

- Əvvəlcə artır, sonra azalır
- Həmişə azalır
- Həmişə artır
- ✓ Əvvəlcə azalır, sonra artır
- Dəyişilməz qalır

235. Orta ümumi xərclər qrafiki yerləşir:

- Orta dəyişən xərclər qrafikindən aşağıda
- ✓ Orta dəyişən xərclər qrafikindən yuxarıda
- Orta sabit xərclər qrafikindən yuxarıda
- Orta sabit xərclər qrafikinə parallel
- Orta sabit xərclər qrafikindən aşağıda

236. Dəyişən xərclər ümumi xərclərdən aşağıdakı kəmiyyət qədər fərqlənir:

- Son hədd xərcləri
- ✓ Sabit (dəyişməz) xərclər
- Gizli xərclər
- Orta xərclər
- Aşkar xərclər

237. Xammal və materiallara çəkilən xərclər aiddir:

- Daimi xərclərə
- ✓ Dəyişən xərclərə
- Mühəssabat mənfəətinə
- İqtisadi mənfəətə
- Gizli xərclərə

238. Mühəssabat mənfəəti:

- Məhsul satışı və tam xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- ✓ Məhsul satışından əldə olunan gəlir ilə aşkar xərclər arasında fərkdir
- Məhsul satışı və gizli xərclərdən gəlirlər arasında fərkdir
- Aşkar və gizli xərclərin cəmidir
- İqtisadi və normal mənfəətlərin məcmusudur

239. İstehsal amillərinin alınmasına xərclərin məcmusu:

- Gizli xərclərdir
- ✓ Aşkar xərclərdir
- Mühəssabat mənfəətidir

- İqtisadi mənfəətdir
- İqtisadi xərclərdir

240. Sabit xərclərə aiddir:

- Fəhlələrin əmək haqqında məsrəflər, xammal və avadanlığın dəyəri
- ✓ İdarə etmə və mühafizə heyətinin əmək haqqı məsrəfləri, kreditə görə faizlər
- Xammal, elektrik enerjisi məsrəflər, kreditə görə faizlər, icarə haqqı
- İdarəetmə heyətinin əmək haqqına, xammalın alınmasına məsrəflər, kreditlərə görə faizlərin ödənişi
- İşçilərin əmək haqqından, avadanlığın əldə edilməsinə məsrəflər, rentə ödənişləri

241. Orta sabit istehsal xərcləri orta dəyişən xərclərdən onunla fərqlənir ki, onların kəmiyyəti:

- Həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən çoxdur
- ✓ Məhsulun buraxılış həcmnin artması ilə azalır
- Son hədd xərclərinin kəmiyyətindən asılıdır
- Həmişə orta dəyişən xərclərin kəmiyyətindən azdır
- Məhsulun buraxılış həcmnin dəyişməsinə asılı deyildir

242. Son hədd xərcləri əyrisi orta dəyişən xərclər əyrisini o nöqtədə kəsir ki, burada

- Mənfəət sıfıra bərabərdir
- ✓ Orta dəyişən xərclər minimumdur
- Son hədd xərcləri minimumdur
- Orta dəyişən və orta sabit xərclər üst-üstə düşür
- Mənfəət maksimumdur

243. Sabit xərclər – bu:

- Daha əlverişli istehsal şəraitində məhsul istehsalının minimum xərcləridir
- ✓ Firmanın, hətta məhsul istehsal edilmədiyi halda belə çəkdiyi xərclərdir
- Qeyri – aşkar xərclərdir
- Mühəsibat xərcləridir
- Onların əldə olunması məqamında olan qiymətlər üzrə resurslara məsrəflərdir

244. Firmanın mülkiyyəti olan resursların istifadəsinin alternativ xərcləri – bu:

- İqtisadi xərclərdir
- ✓ Qeyri - aşkar xərclərdir
- Mühəsibat xərcləridir
- Mühəsibat hesabatında əks olunmayan xərclərdir
- Qısamüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş orta xərclərdir

245. Dəyişən xərclər – bu:

- İstehsal həcmnin dəyişməsinə asılı olmayaraq mövcud olan xərclərdir
- ✓ İstehsal həcmnin dəyişməsinə asılı olaraq dəyişən xərclərdir
- Alternativ xərclərdir
- Məhsul vahidinin istehsalına düşən xərclərdir
- Aşkar və qeyri – aşkar xərclərdir

246. Orta dəyişən xərclər – bu:

- Xammal, avadanlıq, nəqliyyat məsrəfləridir
- ✓ Məhsul vahidinə düşən dəyişən məsrəflərdir
- İstehsalın artımı ilə dəyişən məsrəflərdir
- Kreditlər üzrə faizin ödənişinə məsrəflər və icarə haqqıdır
- Məhsul vahidinə düşən ümumi məsrəflərdir

247. Orta sabit xərclər - bu:

- Xammal, avadanlıq, nəqliyyataməsrəflərdir
- ✓ Məhsul vahidinə düşən sabit xərclərdir
- Məhsul istehsalının iqtisadi xərcləridir
- Ümumi və son hədd xərcləri arasındakı fərkdir
- Məhsul istehsalının mühasibat xərcləridir

248. Dəyişən və sabit xərcləranlayışiyalınızmövcud olur:

- ✓ Qısamüddətli dövrdə
- İnhisar rəqabətli bazar üçün
- Uzunmüddətli dövrdə
- İnhisarçı firma üçün
- Təkmil rəqabətli bazar üçün

249. Sabit xərcləri tapmaq üçün zəruridir:

- Orta ümumi xərclərdən, orta dəyişən xərcləri çıxmaq
- ✓ Ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- Sabit xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq
- Orta və son hədd xərclərini vurmaq
- Ümumi xərclərdən dəyişən xərcləri çıxmaq və buraxılışın həcminə bölmək

250. Qeyri – aşkar xərclər – bu:

- İstehsalın həcmindəyişməsilə dəyişən xərclərdir
- ✓ Firma tərəfindən pul xərclənməsini tələb etməyən istehsal xərcləridir
- İstehsalın həcmindəyişməsilə dəyişməyən xərclərdir
- Mühasibat hesabatında əks olunan xərclərdir
- Mühasibat xərcləri minus iqtisadi xərclər

251. Orta xərclər – bu:

- Orta sabit və orta dəyişən xərclərin fərqidir
- ✓ Məhsul vahidinin buraxılışına düşən xərclər
- Məhsul vahidinə düşmə hesabı ilə sabit xərclərdir
- Məhsul buraxılışınınəmiyyətinəvurulmuş son hədd xərcləridir
- Dəyişən və sabit xərclərin cəmidir

252. Marjinal xərclər bərabərdir:

- Bir vahidə düşən məhsul buraxılışının artımı nəticəsindən sabit xərclərin artımına
- ✓ Məhsul buraxılışı bir vahid artan halda ümumi xərclərin artımına
- Məhsul buraxılışı bir vahid artan halda orta sabit xərclərin artımına
- Sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- Buraxılan məhsul vahidlərininsayına vurulmuş orta ümumi xərclərə

253. İqtisadi xərclər özünə daxil edir:

- Aşkar xərclər, amma qeyri – aşkar xərcləri daxil etmir
- ✓ Aşkar və qeyri – aşkar xərclər, o cümlədənnormal mənfəət
- Nə aşkar, nə də qeyri-aşkar xərcləri özünə daxil etmir
- Aşkar və qeyri – aşkar xərclər, habelə normal və üstəlik mənfəəti
- Qeyri-aşkar xərclər, amma aşkar xərcləri özünə daxil etmir

254. ÜDM-ə aid olmayan amili müəyyən edin:

- Xalis ixracat
- ✓ Təmiz ətraf mühitin dəyəri
- İnvestisiya

- İstehlak
- Dövlət xərcləri

255. ÜDM-ə aid olmayan, amma rifah halını müəyyən edən amil:

- İstehlak
- İnvestisiya
- Dövlət xərcləri
- Xalis ixracat
- ✓ Asudə vaxtın dəyəri

256. Rifah halını müəyyən edən, lakin ÜDM-dən kənarda qalan amillər:

- Asudə vaxtın dəyəri
- Təmiz ətraf mühitin dəyəri
- Bunların heç biri
- Bazardan kənarda baş verən bütün iqtisadi əməliyyatların dəyəri, məsələn, valideynlərin övladları ilə keçirdikləri vaxtın dəyəri və könüllü işin dəyəri
- ✓ Bunların hamısı

257. ÜDM-in iqtisadi rifah halındakı rolu:

- Bunlardan heç biri
- ÜDM cəmiyyətin iqtisadi rifahının pisləşməsinə səbəb olur
- ÜDM-in cəmiyyətin iqtisadi rifahına heç bir təsiri yoxdur
- ✓ ÜDM cəmiyyətin iqtisadi rifahının ən yaxşı yeganə ölçüsüdür.
- ÜDM cəmiyyətin iqtisadi rifahına qismən təsir göstərir

258. Baza ili üçün ÜDM deflyatoru həmişə 100-ə bərabər olur, çünki:

- Nominal ÜDM potensial ÜDM-ə bərabər olur
- Bunlardan heç biri
- Bunların hamısı
- ✓ Nominal və real ÜDM baza ilində eyni olur
- Real ÜDM potensial ÜDM-ə bərabər olur

259. ÜDM deflyatorundan istifadə etməklə nominal ÜDM real ÜDM-ə uyğunlaşdırılır. ÜDM-un deflyatoru:

- ÜDM-un real kəmiyyətinin ÜDM-un potensial kəmiyyətinə faiz nisbəti kimi hesablanır
- ÜDM-un real kəmiyyətinin ÜDM-un nominal kəmiyyətinə faiz nisbəti kimi hesablanır
- ✓ ÜDM-un nominal kəmiyyətinin ÜDM-un real kəmiyyətinə faiz nisbəti kimi hesablanır
- ÜDM-un nominal kəmiyyətinin ÜDM-un real kəmiyyətinə nisbəti kimi hesablanır
- ÜDM-un real kəmiyyətinin ÜDM-un nominal kəmiyyətinə nisbəti kimi hesablanır

260. İstehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin baza ilindəki qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi – adlanır:

- ÜXM
- Nominal ÜMM
- ✓ Real ÜDM
- Potensial ÜDM
- Nominal ÜDM

261. Real ÜDM –in məzmunu:

- İstehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin cari qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi
- Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərin dəyərləndirilməsi
- Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərin dəyərləndirilməsi
- ✓ İstehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin baza ilindəki qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsinə deyilir.
- Verilmiş zaman müddətində ölkə daxilində istehsal olunan bütün son əmtəə və xidmətlərin bazar dəyəri

- 262.** Nominal ÜDM-in məzmunu:
- İstehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin baza ilindəki qiymətlərləməcmu dəyərləndirilməsi
 - Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərin dəyərləndirilməsi
 - Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərin dəyərləndirilməsi
 - ✓ İstehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərincari qiymətlərləməcmu dəyərləndirilməsi
 - Verilmiş zaman müddətində ölkə daxilində istehsal olunan bütün son əmtəə və xidmətlərin bazar dəyəri
- 263.** İxracat ilə idxalat arasındakı fərq – adlanır:
- Dövlət xərcləri
 - ✓ Xalis ixracat
 - İstehlak
 - İstehsal
 - İnvestisiya
- 264.** Xalis ixracatın (NX) məzmunu:
- Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərdir.
 - ✓ İxracat ilə idxalat arasındakı fərqdır
 - Yerli, ştat və federal dövlət orqanları tərəfindən əmtəə və xidmətlərin alınmasına çəkilən xərclərdir.
 - İstehsal prosesində istehsal vasitələrindən istifadə olunması
 - Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərdir.
- 265.** Dövlət xərclərinin (G) məzmunu:
- Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərdir.
 - ✓ Yerli, ştat və federal dövlət orqanları tərəfindən əmtəə və xidmətlərin alınmasına çəkilən xərclərdir.
 - İxracat ilə idxalat arasındakı fərqdır
 - İstehsal prosesində istehsal vasitələrindən istifadə olunması
 - Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərdir.
- 266.** İnvestisiyanın (İ) məzmunu:
- Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərdir.
 - ✓ Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərdir.
 - İxracat ilə idxalat arasındakı fərqdır
 - İstehsal prosesində istehsal vasitələrindən istifadə olunması
 - Yerli, ştat və federal dövlət orqanları tərəfindən əmtəə və xidmətlərin alınmasına çəkilən xərclərdir.
- 267.** İstehlaka daxildir:
- Bunlardan heç biri
 - ✓ Bunların hamısı
 - Uzunmüddətli istifadə üçün məhsullar
 - Xidmətlər
 - Cari istehlak məhsulları
- 268.** İstehlakın (C) məzmunu:
- Yeni mənzilin alınması da daxil olmaqla, uzunmüddətli kapital avadanlıqlarının, anbar ehtiyatlarının və yardımçı istehsal vasitələrinin (yəni yeni yaşayış binasının tikilməsi) alınmasına çəkilən xərclərdir.
 - ✓ Yeni mənzilin alınmasını çıxmaq şərti ilə, ailə təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin alınmasına sərf etdiyi xərclərdir.
 - İxracat ilə idxalat arasındakı fərqdır
 - İstehsal prosesində istehsal vasitələrindən istifadə olunması
 - Yerli, ştat və federal dövlət orqanları tərəfindən əmtəə və xidmətlərin alınmasına çəkilən xərclərdir.

269. ÜDM-in tərkib hissələrinə aiddir:

- İstehlak (C)
- ✓ Bunların hamısı
- Dövlət xərcləri (G)
- Xalis ixracat (NX)
- İnvestisiya (İ)

270. ÜDM-ə daxil edilməyən məhsullar:

- Bunlardan heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- Qeyri-qanuni yollarla istehsal edilmiş və satılmış əmtəələr, məsələn, narkotiklərin dəyəri
- Evdə istehsal və istehlak olunan və heç zaman bazara daxil olmayan əmtəə və xidmətlərin dəyəri
- Keçmişdə istehsal edilmiş məhsullara aid sövdələşmələr

271. ÜDM-in gəlir və xərclərə görə hesablanmasını hansı iqtisadi model – diaqram vasitəsilə təsvir etmək olar?

- İstehsal imkanları həddi
- ✓ Dövri axın diaqramı
- Laffer əyrisi
- Bazar tarazlığı
- Fillips əyrisi

272. ÜDM-in gəlirlərə görə hesablanması:

- Təbii sərvətin bazar dəyərini toplamaqla
- ✓ Firmalar tərəfindən ödənilən ümumi gəlirləri toplamaqla.
- Bütün işləyənlərin əmək haqlarını toplamaqla
- Bütün sahibkarların mənfəətini toplamaqla
- Əmək resurslarının bazar dəyərini toplamaqla

273. ÜDM-in xərclərə görə hesablanması:

- Təbii sərvətin bazar dəyərini toplamaqla
- ✓ Ailə təsərrüfatlarının ümumi xərclərini toplamaqla.
- Bütün işləyənlərin əmək haqlarını toplamaqla
- Bütün sahibkarların mənfəətini toplamaqla
- Əmək resurslarının bazar dəyərini toplamaqla

274. ÜDM –in məzmunu:

- Əmək çisimlərinin məcmusudur
- ✓ Verilmiş zaman müddətində ölkə daxilində istehsal olunan bütün son əmtəə və xidmətlərin bazar dəyəridir
- Xammalın bazar dəyəridir
- İş qüvvəsinə çəkilən bütün xərcin cəmidir
- Əmək vasitələrinin bazar dəyəridir

275. ÜDM hansı üsullarla hesablanılır?

- Gəlirlərə əsasən
- ✓ Gəlir və xərclərə əsasən
- Bunlardan heç biri
- Bunların hamısı
- Xərclərə əsasən

276. Dövri axın diaqramına əsasən:

- Bunların heç biri

- ✓ Bunların hamısı
- Firmalar satışdan əldə etdikləri gəlir hesabına əmək haqlarını və icarə haqlarını ödəyir
- Firmalar xərclərini ödədikdən sonra qalan hissəni mənfəət kimi mənimləyirlər
- Ailə təsərrüfatları firmaların istehsal etdiyi əmtəə və xidmətləri alır

277. Ölkə iqtisadiyyatında məcmu gəlir və məcmu xərclər eynidir, çünki:

- Tələb təklifə bərabərdir
- ✓ Hər bir alıcı tərəfindən xərclənən bir dollar ona əmtəə və ya xidmət satan satıcı üçün bir dollar gəlir deməkdir.
- Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Qiymət əmtəədə maddiləşmiş ictimai-zəruri əməyə bərabərdir

278. Ölkə iqtisadiyyatında məcmu gəlir və məcmu xərclərin qarşılıqlı əlaqəsi:

- Bunlar arasında əlaqə yoxdur
- Məcmu gəlir məcmu xərcdən çoxdur
- Məcmu gəlir məcmu xərcdən azdır
- ✓ Məcmu gəlir məcmu xərcə bərabərdir
- Bunlardan heç biri

279. Mikroiqtisadiyyat və makroiqtisadiyyatın sıx əlaqəsinin səbəbi:

- İqtisadiyyat yalnız ailə təsərrüfatlarından ibarət olduğu üçün
- ✓ Bütövlükdə iqtisadiyyat, bazarda bir-biri ilə qarşılıqlı münasibətdə olan çoxlu müəssisə və ailə təsərrüfatlarından ibarət olduğu üçün
- Bunlardan heç biri
- Bunların hamısı
- İqtisadiyyat yalnız müəssisələrdən ibarət olduğu üçün

280. İqtisadiyyat elminin hissələri:

- Mezoiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat
- ✓ Mikroiqtisadiyyat və makroiqtisadiyyat
- Mezoiqtisadiyyat və makroiqtisadiyyat
- Makroiqtisadiyyat və meqoiqtisadiyyat
- Mikroiqtisadiyyat və meqoiqtisadiyyat

281. Makroiqtisadiyyat elmi öyrənir:

- Ailə təsərrüfatları və firmaların bazarda necə qərar qəbul etdiklərini və qarşılıqlı fəaliyyətini öyrənən elmdir.
- ✓ İnflyasiya, işsizlik, iqtisadi artım daxil olmaqla iqtisadiyyatı geniş məzmununda öyrənən elmdir.
- Məhsuldar qüvvələri öyrənən elmdir
- İqtisadi sistemləri öyrənən elmdir
- İqtisadi münasibətlər sistemini öyrənən elmdir

282. Mikroiqtisadiyyat elmi öyrənir:

- İnflyasiya, işsizlik, iqtisadi artım daxil olmaqla iqtisadiyyatı geniş məzmununda öyrənən elmdir.
- ✓ Ailə təsərrüfatları və firmaların bazarda necə qərar qəbul etdiklərini və qarşılıqlı fəaliyyətini öyrənən elmdir.
- Məhsuldar qüvvələri öyrənən elmdir
- İqtisadi sistemləri öyrənən elmdir
- İqtisadi münasibətlər sistemini öyrənən elmdir

283. İşçi qüvvəsinə aid edilməyən insanlar :

- Qiyabi şöbədə oxuyan tələbələr, təqaüdçülər, evdar qadınlar , evdar atalar
- Təqaüdçülər, evdar qadınlar , evdar atalar
- Məktəblilər, təqaüdçülər, evdar qadınlar , evdar atalar
- ✓ Əyani şöbədə oxuyan tələbələr, təqaüdçülər, evdar qadınlar , evdar atalar
- Əyani şöbədə oxuyan tələbələr, evdar qadınlar , evdar atalar

- 284.** İşləyən şəxslərə aid edilir:
- Ötən ayın hər hansı hissəsini ödənişsiz işlə məşğul olmuş şəxslər
 - Ötən ayın hər hansı hissəsini ödənişli işlə məşğul olmuş şəxslər
 - Ötən həftənin bütün günlərini ödənişli işlə məşğul olmuş şəxslər
 - ✓ Ötən həftənin hər hansı hissəsini ödənişli işlə məşğul olmuş şəxslər
 - Ötən ayın bütün günlərini ödənişli işlə məşğul olmuş şəxslər
- 285.** İşçi qüvvəsinin tərkibi:
- İşləyənlər və evdar qadınlar
 - İşləyənlər və təqaüdcülər
 - İşsizlər və əyani oxuyan tələbələr
 - İşləyənlər və əyani oxuyan tələbələr
 - ✓ İşləyənlər və işsizlər
- 286.** Əmək Statistika Bürosunun 16 yaş və daha böyük olan insanları aid etdiyi kateqoriyalar:
- İşləyən, əyani oxuyan tələbələr, təqaüdcülər
 - İşləyən, işsiz, əyani oxuyan tələbələr
 - İşsiz, işçi qüvvəsinə aid olmayan, təqaüdcülər
 - ✓ İşləyən, işsiz, işçi qüvvəsinə aid olmayan
 - İşləyən, işçi qüvvəsinə aid olmayan, əyani oxuyan tələbələr
- 287.** İşsizlikdəki təbii dərəcədən ilbəl meydana çıxan sapmalar, kənarlaşmalar nəticəsində yaranan işsizlik – adlanır:
- İşsizliyin təbii səviyyəsi
 - Ortamüddətli işsizlik
 - Könüllü işsizlik
 - ✓ Tsiklik işsizlik
 - Friksion işsizlik
- 288.** Tsiklik işsizliyin məzmunu:
- Ortamüddətdə yaranan işsizlikdir
 - Normal halda mövcud olan işsizlikdir
 - Könüllü olaraq yaranan işsizlikdir
 - Mövsümi xarakterli işsizlikdir
 - ✓ İşsizlikdəki təbii dərəcədən ilbəl meydana çıxan sapmalardır, kənarlaşmalardır
- 289.** Normal halda mövcud olan işsizlik - adlanır:
- Könüllü işsizlik
 - ✓ İşsizliyin təbii səviyyəsi
 - Friksion işsizlik
 - Tsiklik işsizlik
 - Qısamüddətli işsizlik
- 290.** İşsizliyin təbii səviyyəsinin məzmunu:
- Qısamüddətdə olan işsizliyi əks etdirir
 - ✓ Normal halda mövcud olan işsizliyi əks etdirir
 - Ortamüddətdə olan işsizliyi əks etdirir
 - Könüllü olan işsizliyi əks etdirir
 - Uzunmüddətdə olan işsizliyi əks etdirir
- 291.** İşsizliyin əsas kateqoriyalarına aiddir:
- Uzunmüddətli və ortamüddətli işsizlik

- İşsizlik və inflyasiya
- İşsizlik və məşğulluq
- ✓ Uzunmüddətli və qısamüddətli işsizlik
- Qısamüddətli və ortamüddətli işsizlik

292. Nominal faiz dərəcəsi ilə inflyasiyanın fərqi bərabər olan kəmiyyət – adlanır:

- İstehsalçının qiymət indeksi
- ✓ Real faiz dərəcəsi
- Nominal faiz dərəcəsi
- İstehlakçının qiymət indeksi
- ÜDM-in deflyatoru

293. Real faiz dərəcəsinin məzmunu:

- Adətən inflyasiyanın təsirini nəzərə almadan müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- ✓ İnflyasiyanın təsirini nəzərə alaraq dəqiqləşdirilmiş faiz dərəcəsidir
- ÜDM-in deflyatoru nəzərə alınaraq müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- İstehlakçının qiymət indeksini nəzərə alınmadan müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- İstehlakçının qiymət indeksini nəzərə alaraq müəyyən edilən faiz dərəcəsidir

294. Nominal faiz dərəcəsinin məzmunu:

- İstehlakçının qiymət indeksini nəzərə alaraq müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- İnflyasiyanın təsirini nəzərə alaraq dəqiqləşdirilmiş faiz dərəcəsidir
- İstehlakçının qiymət indeksini nəzərə alınmadan müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- ÜDM-in deflyatoru nəzərə alınaraq müəyyən edilən faiz dərəcəsidir
- ✓ Adətən inflyasiyanın təsirini nəzərə almadan müəyyən edilən faiz dərəcəsidir.

295. Faizin məzmunu:

- Qiymətlərin ümumi səviyyəsinin yüksəlməsidir
- ✓ Keçmişdə baş vermiş pul köçürməsinə görə gələcəkdə edilən ödənişdir
- Sahibkarın fəaliyyəti nəticəsində əldə etdiyi faydadır
- Sahibkarın məhsul istehsalına çəkdiyi məsrəflərdir
- Pul gəlirlərinin bölüşdürülməsidir

296. İndeksləşdirmənin məzmunu:

- Keçmişdə dollarla ifadə edilmiş rəqəmin bugünkü dollarla ifadə edilməsidir
- ✓ Hər hansı dollar məbləğinin inflyasiyanın effektlərinə görə qanun və müqavilə ilə avtomatik korrektə edilməsidir
- Ölkədə istehsal olunmuş bütün əmtəələrin bazar qiymətinin müəyyən edilməsidir
- Ölkədəki bütün xidmətlərin bazar qiymətinin müəyyən edilməsidir
- İstehlak səbətinə daxil olan məhsulların qiymətinin müəyyən edilməsidir

297. Keçmişdə dollarla ifadə edilmiş rəqəmi bugünkü dollarla ifadə edilmiş rəqəmlə müqayisə etmək üçün onu....

- ÜDM-in deflyatorundan istifadə etməklə inflyasiyanın effektləri üzrə korrektə etmək lazımdır
- ✓ Qiymət indeksindən istifadə etməklə inflyasiyanın effektləri üzrə korrektə etmək lazımdır
- ÜDM-in nominal kəmiyyətindən istifadə etməklə inflyasiyanın effektləri üzrə korrektə etmək lazımdır
- ÜDM-in potensial kəmiyyətindən istifadə etməklə inflyasiyanın effektləri üzrə korrektə etmək lazımdır
- ÜDM-in real kəmiyyətindən istifadə etməklə inflyasiyanın effektləri üzrə korrektə etmək lazımdır

298. Fərz edək ki, hərbi sualtı gəminin qiyməti artmışdır. Bu artımın istehlakçının qiymət indeksinə, yoxsa ÜDM-in deflyatoruna daha çox təsir göstərdiyini müəyyənləşdirin:

- İstehlakçının qiymət indeksinə daha çox təsir edər
- ✓ ÜDM-in deflyatoruna daha çox təsir edər
- Bəzi iki indeks heç birinə təsir etməz
- Bu artımın ÜDM-in deflyatoruna təsiri yoxdur

- Hər iki indeksə daha çox təsir edər

299. Fərz edək ki, həm toyuq ətinin, həm də kürünün qiyməti 10 faiz artmışdır. Hansı məhsulun qiymətinin yüksəlməsinin istehlakçının qiymət indeksinə daha böyük təsir etdiyini müəyyənləşdirin.

- Kürünün qiymətindəki dəyişiklik daha böyük təsir edir
- ✓ Toyuq ətinin qiymətindəki dəyişiklik daha böyük təsir edir
- Toyuq ətinin qiymətindəki dəyişiklik istehlakçının qiymət indeksinə təsir etmir
- Kürünün qiymətindəki dəyişiklik istehlakçının qiymət indeksinə təsir etmir
- Hər iki məhsulun qiymətinin qalxması böyük təsir edir

300. İnflyasiyanın səviyyəsini ölçmək üçün istifadə olunan iki indeks:

- ÜDM-in nominal kəmiyyəti və istehlakçının qiymət indeksi
- ✓ ÜDM-in deflyatoru və istehlakçının qiymət indeksi
- ÜDM-in potensial kəmiyyəti və istehlakçının qiymət indeksi
- İnflyasiyanın səviyyəsini ölçmək üçün yalnız bir indeksdən istifadə olunur
- ÜDM-in real kəmiyyəti və istehlakçının qiymət indeksi

301. ÜDM-in deflyatoru ilə istehlakçının qiymət indeksi (İQİ) arasındakı fərqlərdən biri:

- ÜDM deflyatoru ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəə və xidmətlərin qiymətini əks etdirdiyi halda İQİ yalnız əmtəələrin qiymətini əks etdirir.
- ✓ ÜDM deflyatoru ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəə və xidmətlərin qiymətini əks etdirdiyi halda İQİ yalnız istehlakçı tərəfindən alınan və istehlak edilən bütün əmtəə və xidmətlərin qiymətini əks etdirir.
- ÜDM deflyatoru ölkədə istehsal edilmiş xidmətlərin qiymətini əks etdirdiyi halda İQİ yalnız əmtəələrin qiymətini əks etdirir.
- ÜDM deflyatoru ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəələrin qiymətini əks etdirdiyi halda İQİ yalnız xidmətlərin qiymətini əks etdirir.
- ÜDM deflyatoru ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəə və xidmətlərin qiymətini əks etdirdiyi halda İQİ yalnız xidmətlərin qiymətini əks etdirir.

302. İqtisadçı və siyasətçilərin qiymətlərdəki dəyişikliyi müəyyən etmək üçün istehlakçının qiymət indeksi ilə yanaşı istifadə etdikləri indeks:

- Nominal ÜDM
- ✓ ÜDM-in deflyatoru
- Potensial ÜDM
- Yalnız istehlakçının qiymət indeksindən istifadə olunur
- Real ÜDM

303. Yaşayış minimumunun hesablanması ilə bağlı olan (əvəzetmə meyli; yeni əmtəələrin bazara daxil olması və ölçülməyən keyfiyyət dəyişikliyi) problemlərinin aradan qaldırılma bilməməsinin nəticəsi:

- İQİ-nin həqiqi yaşayış minimumunu azaltmasına səbəb olur.
- ✓ İQİ-nin həqiqi yaşayış minimumunu şisirtməsinə səbəb olur.
- Bunun yaşayış minimumu ilə heç bir əlaqəsi yoxdur
- İnflyasiyanın səviyyəsini ölçmək mümkün olmur
- İQİ-nin həqiqi yaşayış minimumunun sabit qalmasına səbəb olur.

304. Yaşayış minimumunun hesablanması ilə bağlı olan “ölçülməyən keyfiyyət dəyişikliyi” probleminin məzmunu:

- İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, istehlakçının qiymət dəyişməsinə nəzərə alaraq əmtəələri əvəzetməsi ehtimalı nəzərə alınmır və bu səbəbdən, bir ildə digər ilə nisbətən yaşayış minimumundakı artımı şisirdir
- ✓ İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazarda keyfiyyəti dəyişmiş əmtəələrin təsirini nəzərə almaq çox çətin olur
- Bunların hamısı
- Bunların heç biri
- İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazara yeni daxil olan əmtəələrin təsirini nəzərə almağa imkan vermir

305. Yaşayış minimumunun hesablanması ilə bağlı olan “yeni əmtəələrin bazara daxil olması” probleminin məzmunu:

- İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, istehlakçının qiymət dəyişməsinə nəzərə alaraq əmtəələri əvəzetməsi ehtimalı nəzərə alınmır və bu səbəbdən, bir ildə digər ilə nisbətən yaşayış minimumundakı artımı şisirdir
- ✓ İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazara yeni daxil olan əmtəələrin təsirini nəzərə almağa imkan vermir
- Bunların hamısı

- Bunların heç biri
 - İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazarda keyfiyyəti dəyişmiş əmtəələrin təsirini nəzərə almaq çox çətin olur
- 306.** Yaşayış minimumunun hesablanması ilə bağlı olan “əvəzetmə meyli” probleminin məzmunu:
- İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazara yeni daxil olan əmtəələrin təsirini nəzərər almağa imkan vermir
 - ✓ İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, istehlakçının qiymət dəyişməsini nəzərə alaraq əmtəələri əvəzetməsi ehtimalı nəzərə alınmır və bu səbəbdən, bir ildə digər ilə nisbətən yaşayış minimumundakı artımı şişirdir
 - Bunların hamısı
 - Bunların heç biri
 - İQİ dəyişməz əmtəə səbəti əsasında hesablandıqda, bu bazarda keyfiyyəti dəyişmiş əmtəələrin təsirini nəzərə almaq çox çətin olur
- 307.** İstehlakçının qiymət indeksinin yaşayış minimumunun qiymətinin hesablanması üçün natamam ölçü vahidi hesab edilməsinin səbəbləri:
- Bunlardan heç biri
 - ✓ Bunların hamısı
 - Yeni əmtəələrin bazara daxil olması
 - Ölçülməyən keyfiyyət dəyişikliyi
 - Əvəzetmə meyli
- 308.** İnflyasiya səviyyəsinin məzmunu:
- İstehlak səbətinə dəyişiklikdir
 - Əmtəəyə olan tələbdəki faiz dəyişikliyi
 - Vergi dərəcələrindəki dəyişiklikdir
 - ✓ Qiymət səviyyəsində əvvəlki dövrə nisbətən faiz dəyişikliyi
 - Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə nisbətidir
- 309.** İstehlakçının qiymət indeksinin müəyyənəşdirilməsinin mərhələsi kimi baza ilinin seçilməsi və indeksin hesablanması məzmunu:
- İllərdən biri baza ili olaraq təyin edilir və ÜDM-in deflyatoru hesablanılır
 - İllərdən biri baza ili olaraq təyin edilir və ÜDM-in real kəmiyyəti hesablanılır
 - İllərdən biri baza ili olaraq təyin edilir və ÜDM-in potensial kəmiyyəti hesablanılır
 - ✓ İllərdən biri baza ili olaraq təyin edilir və indeksi hesablamaq üçün əmtəə və xidmətlər səbətinin hər bir il üzrə qiyməti, baza ilindəki səbətin qiymətinə bölünür və sonra onların nisbəti yüzə vurulur.
 - İllərdən biri baza ili olaraq təyin edilir və ÜDM-in nominal kəmiyyəti hesablanılır
- 310.** İstehlakçının qiymət indeksinin müəyyənəşdirilməsinin mərhələsi kimi səbətin dəyərinin tapılmasının məzmunu:
- Nominal ÜDM-in hesablanması
 - Real ÜDM-in hesablanması
 - Hansı əmtəələrin və qiymətlərin tipik alıcı üçün daha əhəmiyyətli olduğu müəyyənəşdirilir
 - Hər bir zaman nöqtəsi üzrə səbətdəki hər bir əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin tapılmasıdır
 - ✓ Müxtəlif vaxtlarda əmtəə və xidmətlər səbətinin dəyərinin hesablanması üçün qiymətlərə dair məlumatların istifadə edilməsidir.
- 311.** İstehlakçının qiymət indeksinin müəyyənəşdirilməsinin mərhələsi kimi qiymətlərin tapılmasının məzmunu:
- Hansı əmtəələrin və qiymətlərin tipik alıcı üçün daha əhəmiyyətli olduğu müəyyənəşdirilir
 - Real ÜDM-in hesablanması
 - ✓ Hər bir zaman nöqtəsi üzrə səbətdəki hər bir əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin tapılmasıdır
 - Nominal ÜDM-in hesablanması
 - Müxtəlif vaxtlarda əmtəə və xidmətlər səbətinin dəyərinin hesablanması üçün qiymətlərə dair məlumatların istifadə edilməsidir.
- 312.** İstehlakçının qiymət indeksinin müəyyənəşdirilməsinin mərhələsi kimi səbətin müəyyən edilməsinin məzmunu:
- Real ÜDM-in hesablanması
 - Hər bir zaman nöqtəsi üzrə səbətdəki hər bir əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin tapılmasıdır
 - Nominal ÜDM-in hesablanması
 - ✓ Hansı əmtəələrin və qiymətlərin tipik alıcı üçün daha əhəmiyyətli olduğu müəyyənəşdirilir

- Müxtəlif vaxtlarda əmtəə və xidmətlər səbətinin dəyərinin hesablanması üçün qiymətlərə dair məlumatların istifadə edilməsidir.

313. İstehlakçının qiymət indeksini hesablayan təşkilat:

- Vergi İdarəsi
- ✓ Əmək Statistika Bürosu
- İqtisadi Araşdırmalar Bürosu
- Sosial Təminat Bürosu
- Əmək Nazirliyi

314. Əmək Statistika Bürosu (ƏSB) istehlakçının qiymət indeksini hesablayarkən hansı təhlili aparır:

- Baza ilinin seçilməsi və indeksin hesablanması
- ✓ Bunların hamısı
- Bunlardan heç biri
- Səbətin müəyyən edilməsi
- Qiymətlərin tapılması və səbətin dəyərinin tapılması

315. İstehlakçının qiymət indeksinin məzmunu:

- Hansı əmtəələrin və qiymətlərin tipik alıcı üçün daha əhəmiyyətli olduğunun müəyyənləşdirilməsidir
- ÜDM-un real kəmiyyətinin ÜDM-un potensial kəmiyyətinə nisbətidir
- ÜDM-un real kəmiyyətinin ÜDM-un nominal kəmiyyətinə nisbətidir
- ✓ Tipik istehlakçının aldığı əmtəə və xidmətlərin ümumi dəyərinin ölçüsüdür
- Müxtəlif vaxtlarda əmtəə və xidmətlər səbətinin dəyərinin hesablanması üçün qiymətlərə dair məlumatların istifadə edilməsidir

316. Firma tərəfindən işçilərə tarazlıq səviyyəsindən yüksək əmək haqqı verilməsinin səbəbləri:

- İşçinin sağlamlığı
- ✓ Bunların hamısı
- İşçinin səyləri
- İşçinin keyfiyyəti
- İşçi dövryyəsi

317. İşsizliyin səbəblərindən biri səmərəli əmək haqqı nəzəriyyəsidir. Səmərəli əmək haqqının məzmunu:

- Firmalar tərəfindən ödənilən tarazlıq səviyyəsindən aşağı olan əmək haqlarıdır
- ✓ İşçilərin məhsuldarlığını artırmaq məqsədilə firmalar tərəfindən ödənilən tarazlıq səviyyəsindən yüksək olan əmək haqlarıdır
- Bunlardan heç biri
- Bunların hamısı
- Firmalar tərəfindən ödənilən tarazlıq səviyyəsinə bərabər olan əmək haqlarıdır

318. Həmkarlar İttifaqının təşkil etdiyi tətilin məzmunu:

- İşçi qüvvəsinin mütəşəkkil şəkildə istirahətdən uzaqlaşdırılmasıdır
- ✓ İşçi qüvvəsinin mütəşəkkil şəkildə firmadan uzaqlaşdırılmasıdır
- Tələbələrin mütəşəkkil şəkildə təhsildən uzaqlaşdırılmasıdır
- Qara dərillilərin mütəşəkkil şəkildə firmadan uzaqlaşdırılmasıdır
- İşçi qüvvəsinin mütəşəkkil şəkildə təhsildən uzaqlaşdırılmasıdır

319. Həmkarlar İttifaqının tətil təşkil etməsinin səbəbi:

- Həmkarlar İttifaqları və evdar atalar arasında razılıq əldə edilməməsi
- ✓ Həmkarlar İttifaqları və firmalar arasında razılıq əldə edilməməsi
- Həmkarlar İttifaqı ilə təqaüdçülər arasında razılıq əldə edilməməsi
- Həmkarlar İttifaqı ilə evdar qadınlar arasında razılıq əldə edilməməsi
- Həmkarlar İttifaqları ilə bu ittifaqın üzvləri arasında razılıq əldə edilməməsi

320. Kollektiv müzakirə məzmunu:

- Həmkarlar İttifaqları və firmaların iş təminatı şərtləri üzrə razılığa gəlmiş prosesdir
- ✓ Həmkarlar İttifaqları və firmaların iş təminatı şərtləri üzrə razılığa gəlmiş prosesdir
- Dövlətin və firmaların iş təminatı şərtləri üzrə razılığa gəlmiş prosesdir
- İşçilərin və firmaların iş təminatı şərtləri üzrə razılığa gəlmiş prosesdir
- Həmkarlar İttifaqları və dövlətin iş təminatı şərtləri üzrə razılığa gəlmiş prosesdir

321. Həmkarlar İttifaqı:

- İşəgötürənlərlə əmək haqqı ilə bağlı müzakirələr aparan işçi təşkilatıdır
- ✓ İşəgötürənlərlə əmək haqqı və iş şəraiti ilə bağlı müzakirələr aparan işçi təşkilatıdır
- Sahibkarların mənafeyini müdafiə edən təşkilatıdır
- Bankların mənafeyini müdafiə edən təşkilatıdır
- İşəgötürənlərlə iş şəraiti ilə bağlı müzakirələr aparan işçi təşkilatıdır

322. Minimum əmək haqqının tarazlıq səviyyəsindən yüksək təyin edilməsi əhalinin hansı yaş qrupunda olan işsizlərin səviyyəsinə təsir edir?

- Kollec məzunları arasında işsizlik artır
- ✓ Yeniçetmələr arasında işsizlik artır
- Kollec məzunları arasında işsizlik azalır
- Yaşlılar arasında işsizlik artır
- Yeniçetmələr arasında işsizlik azalır

323. Minimum əmək haqqı qanununun qəbul edilməsinin nəticəsi:

- Əməyin təklif həcmi azalır, əməyin tələb həcmi isə artır
- ✓ Əməyin təklif həcmi artır, əməyin tələb həcmi isə azalır
- Əməyin təklif həcmi artır, əməyin tələb həcmi isə dəyişmişdir
- Əməyin təklif həcmi azalır, əməyin tələb həcmi isə dəyişmişdir
- Əməyin təklif həcmi dəyişmişdir, əməyin tələb həcmi isə azalır

324. İşsizlikdən sığortalanmanın məzmunu:

- Tənəzzül yaşanan sənaye sahələrindən işçilərin digər sahələrə yerdəyişməsinə asanlaşdırmaq və bu baxımdan çətin vəziyyətə düşən qruplara yoxsulluqdan yaxa qurtarmaqda yardımçı olmaq
- ✓ İşsiz olduqda işçinin gəlirlərini qismən təmin edən dövlət proqramı
- İşsizlərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar tədbirlər görmək
- Tədris müəssisələri haqqında məlumat vermək
- İşçiləri onlara uyğun olan işlə daha tez təmin etmək üçün boş iş yerləri haqqında məlumat yayır

325. Dövlət tərəfindən təşkil edilmiş məşğulluq agentliklərinin əsas vəzifəsi:

- Tənəzzül yaşanan sənaye sahələrindən işçilərin digər sahələrə yerdəyişməsinə asanlaşdırmaq və bu baxımdan çətin vəziyyətə düşən qruplara yoxsulluqdan yaxa qurtarmaqda yardımçı olmaq
- ✓ İşçiləri onlara uyğun olan işlə daha tez təmin etmək üçün boş iş yerləri haqqında məlumat yayır
- İşsizlərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar tədbirlər görmək
- Tədris müəssisələri haqqında məlumat vermək
- İşçilərin işin itirilməsindən qismən müdafiəsini təmin etmək

326. Dövlət proqramları müxtəlif yollarla iş axtarışını asanlaşdırmağa çalışır. Bu proqramlara aiddir:

- Bunların heç biri
- ✓ Bunların hamısı
- İctimai tədris proqramları
- İşsizlikdən sığortalanma
- Dövlət tərəfindən təşkil edilmiş məşğulluq agentlikləri (idarələri)

327. Struktur işsizliyin yaranmasının səbəbləri:

- Bunlardan heç biri

- ✓ Bunların hamısı
- Həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyəti
- Səmərali əmək haqqı
- Minimum əmək haqqı qanunları

328. Struktur işsizliyin məzmunu:

- İşçilərin öz zövq və bacarıqlarına uyğun iş axtarmasına vaxt sərf olunması səbəbindən meydana çıxan işsizlikdir
- ✓ Müəyyən əmək bazarındakı iş yerlərinin, işləmək istəyən hər kəsi işlə təmin etmək üçün kifayət etməməsi səbəbindən meydana çıxan işsizlikdir
- İstehsalın mövsümi xarakteri ilə əlaqədar yaranan işsizlikdir
- Normal halda mövcud olan işsizlikdir
- İşsizlikdəki təbii dərəcədənilbəl meydana çıxan sapmalardır, kənarlaşmalardır.

329. Friksional işsizliyin məzmunu:

- Müəyyən əmək bazarındakı iş yerlərinin, işləmək istəyən hər kəsi işlə təmin etmək üçün kifayət etməməsi səbəbindən meydana çıxan işsizlikdir
- ✓ İşçilərin öz zövq və bacarıqlarına uyğun iş axtarmasına vaxt sərf olunması səbəbindən meydana çıxan işsizlikdir
- İstehsalın mövsümi xarakteri ilə əlaqədar yaranan işsizlikdir
- Normal halda mövcud olan işsizlikdir
- İşsizlikdəki təbii dərəcədənilbəl meydana çıxan sapmalardır, kənarlaşmalardır.

330. İşləmək istəyən, lakin iş axtarmaqdan əl çəkmiş şəxslər –adlanır:

- Mövsümi işsizlər
- Tsiklik işsizlər
- ✓ Ruhdan düşmüş işçilər
- Struktur işsizlər
- Fiksion işsizlər

331. Həddi-buluğa çatmış əhəlinin işçi qüvvəsinə aid olan hissəsi – adlanır:

- Əhəlinin işsiz hissəsi
- ✓ Əhəlinin işə yararlı hissəsi
- Əhəlinin təqaüd alan hissəsi
- Əhəlinin işləyən hissəsi
- Əhəlinin işçi qüvvəsinə aid olmayan hissəsi

332. Keçid dövründə inflyasiyanın bir faiz azaldılması üçün:

- İllik istehsalın bir faizindən imtina olunmalıdır
- ✓ İllik istehsalın beş faizindən imtina olunmalıdır
- İllik istehsalın on faizindən imtina olunmalıdır
- İllik istehsalın iki faizindən imtina olunmalıdır
- İllik istehsalın üç faizindən imtina olunmalıdır

333. İnsanların gələcəklə bağlı proqnoz verərkən, dövlət siyasətləri də daxil olmaqla, malik olduqları məlumatlardan optimal şəkildə istifadə etdiklərini göstərən nəzəriyyə:

- İstehlakçı gözləmələri
- ✓ Rasional gözləmələr
- Məhsulların həyat tsikli nəzəriyyəsi
- Müqayisəli üstünlük nəzəriyyəsi
- Azad ticarət nəzəriyyəsi

334. Təklif şoku:

- İqtisadiyyatın məcmu tələb əyrisinin və bununla da Filips əyrisinin yerini dəyişməklə firmaların xərclərini və qiymətlərini birbaşa dəyişən hadisə

- ✓ İqtisadiyyatın məcmu təklif əyrisinin və bununla da Filips əyrisinin yerini dəyişməklə firmaların xərclərini və qiymətlərini birbaşa dəyişən hadisə
- İqtisadiyyatın məcmu tələb əyrisinin və bununla da Filips əyrisinin yerini dəyişməklə firmaların gəlirlərini və qiymətlərini birbaşa dəyişən hadisə
- İqtisadiyyatın məcmu tələb əyrisinin və bununla da Filips əyrisinin yerini dəyişməklə firmaların xərclərini və gəlirlərini birbaşa dəyişən hadisə
- İqtisadiyyatın məcmu təklif əyrisinin və bununla da Filips əyrisinin yerini dəyişməklə firmaların gəlirlərini və qiymətlərini birbaşa dəyişən hadisə

335. İmtina əmsalı:

- İnflyasiya on faiz azaldıqda illik istehsaldakı faiz dəyişikliyi
- ✓ İnflyasiya bir faiz azaldıqda illik istehsaldakı faiz dəyişikliyi
- İnflyasiya on faiz azaldıqda illik istehlakdakı faiz dəyişikliyi
- Düzgün cavab yoxdur
- İnflyasiya bir faiz azaldıqda rüblük istehsaldakı faiz dəyişikliyi

336. İqtisadiyyat üçün normal hesab olunan işsizlik hansıdır:

- Yüksək əmək haqqı ilə şərtləndirilən işsizlik
- ✓ İşsizliyin təbii səviyyəsi
- Resursların qiymətlərinin artması ilə şərtləndirilən işsizlik
- Məcmu tələb azlığı ilə şərtləndirilən işsizlik
- İşsizliyə görə müavinətlərin aşağı ölçüləri ilə şərtləndirilən işsizlik

337. Gözlənilən inflyasiya dərəcəsi yüksək olduqca:

- İnflyasiya və işsizlik arasındakı qısamüddətli seçim daha yüksək olmur
- ✓ İnflyasiya və işsizlik arasındakı qısamüddətli seçim daha yüksək olur
- İnflyasiya və işsizlik arasındakı uzunmüddətli seçim daha yüksək olmur
- Düzgün cavab yoxdur
- İnflyasiya və işsizlik arasındakı uzunmüddətli seçim daha yüksək olur

338. Məşğul olanlar kateqoriyasına aid edilmir:

- Tam iş həftəsi işləməyən bərbər
- ✓ Qəzet və jurnal satışı ilə pul qazanan yeniyetmə
- Xəstələnmiş mağaza satıcısı
- Düzgün cavab yoxdur
- Xəstələrə qulluq etməkdə kömək edən pensiyaçı

339. İş qüvvəsinin tərkibinə daxil edilir:

- Təqaüdə çıxmış pensiyaçı
- ✓ Yarımştat satıcı işləyən evdar qadın
- Məhkum edilmiş cinayətkar
- Düzgün cavab yoxdur
- İş yerini tapmaq ümidini itirmiş müəllim

340. Təbii dərəcə hipotezi- Bu:

- İnflyasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq, nəticə etibarlı ilə, işsizliyin öz normal və ya təbii dərəcəsinə dönməməsi fikri
- ✓ İnflyasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq, nəticə etibarlı ilə, işsizliyin öz normal və ya təbii dərəcəsinə dönməsi fikri
- İnflyasiya dərəcəsindən asılı olaraq, nəticə etibarlı ilə, işsizliyin öz normal və ya təbii dərəcəsinə dönməməsi fikri
- İnflyasiya dərəcəsindən asılı olmayaraq, nəticə etibarlı ilə, işsizliyin tsiklik dərəcəsinə dönməsi fikri
- İnflyasiya dərəcəsindən asılı olaraq, nəticə etibarlı ilə, işsizliyin öz normal və ya təbii dərəcəsinə dönməsi fikri

341. Tələb əyrisinin yerini dəyişməsi nəyə səbəb olur:

- Uzun müddətdə inflyasiya və işsizliyi əks istiqamətdə dəyişdirir
- ✓ Qısa müddətdə inflyasiya və işsizliyi əks istiqamətdə dəyişdirir

- Uzun müddətdə inflyasiya və işsizliyi əks istiqamətdə dəyişdirmir
- Uzun müddətdə məşğulluğu və işsizliyi əks istiqamətdə dəyişdirir
- Qısa müddətdə inflyasiya və işsizliyi əks istiqamətdə dəyişdirmir

342. Qısa müddətdə əmtəə və xidmətlərə olan məcmu tələbin artması nəyə səbəb olur:

- Əmtəə və xidmətlərin istehsalının artmasına
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- İşləyənlərin sayının artmasına
- Aşağı işsizliyə
- Qiymətlərin səviyyəsinin yüksəlməsinə

343. İnflyasiya və işsizlik arasındakı qısamüddətli seçimi göstərən əyri:

- Məcmu tələb əyrisi
- ✓ Filips əyrisi
- Laffer əyrisi
- Engel əyrisi
- Məcmu təklif əyrisi

344. Filips yuxarı işsizliyin yaşandığı illərdə hansı inflyasiyanın olduğunu göstərirdi:

- Yüksək inflyasiyanın
- ✓ Aşağı inflyasiyanın
- Hiper inflyasiyanın
- Açıq inflyasiyanın
- Sürətli inflyasiyanın

345. Filips aşağı işsizliyin yaşandığı illərdə hansı inflyasiyanın olduğunu göstərirdi:

- Çaparaq inflyasiyanın
- Sürətli inflyasiyanın
- ✓ Yüksək inflyasiyanın
- Mülayim inflyasiyanın
- Aşağı inflyasiyanın

346. Filips inflyasiya və işsizlik arasındakı asılılığı necə izah edirdi:

- Qeyri-müəyyənlikdə
- Bütün cavablar doğrudur
- Müsbət asılılıqda
- Tarazlıq halında
- ✓ Mənfi asılılıqda

347. Corc Akerlofa görə ən mühüm makroiqtisadi əlaqə hansıdır:

- Laffer əyrisidir
- Bütün cavablar doğrudur
- Xiks modelidir
- ✓ Filips əyrisidir
- Keyns modelidir

348. Əmək bazarının xüsusiyyətlərinə aid olanı müəyyən edin:

- İş axtarışının effektivliyi
- Həmkarlar ittifaqlarının bazar gücü
- Minimum əmək haqqı qanunları
- ✓ Bütün cavablar doğrudur
- Səmərəli əmək haqqları

349. Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq indeksinin hesablanmasında istifadə olunur:

- İnflyasiya və məşğulluq indeksi
- Məşğulluq və işsizlik indeksi
- ✓ İnflyasiya və işsizlik indeksi
- İstehlakçının qiymət indeksi
- Laspeyres indeksi